

GRENSOVERSCHRIJDEND GEWELD IN TAMAULIPAS' GRENSGEBIED: OORZAKEN EN GEVOLGEN VAN DRUGSGEWELD

Grensoverschrijdend geweld in Tamaulipas' grensgebied: Oorzaken en gevolgen van drugsgeweld

“Wat zijn in Noord-Tamaulipas de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol heeft de overheid gespeeld in het verminderen van dit geweld?”

Auteur: Jakob Hogenkamp

Studentnummer: 3029785

Bachelor Geo, Media & Design

Aeres Hogeschool Almere

Datum: 11 juni 2023

Afstudeerbegeleider: Peter Kaspers

Soest, juni 2023

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Voorwoord

Voor u ligt de bachelor scriptie “Grensoverschrijdend geweld in Tamaulipas’ grensgebied: oorzaken en gevolgen van drugsgeweld”. Dit afstudeerwerkstuk is geschreven om te voldoen aan de afstudeereisen van de opleiding Geo, Media & Design aan de Aeres Hogeschool in Almere. Ik ben van maart tot juni 2023 bezig geweest met het onderzoeken en het schrijven van mijn afstudeerwerkstuk.

De laatste drie jaar ben ik erg geïnteresseerd geraakt in de georganiseerde misdaad in Mexico. Dit land in het specifiek interesseert mij omdat de georganiseerde misdaad er erg actief en machtig is, omdat het nieuws dat uit het land komt actueel is en omdat er op grote schaal veel illegale activiteiten plaatsvinden in Mexico. In deze tijd heb ik gemerkt dat de invloed van de georganiseerde misdaad in Mexico groeit en veel leed veroorzaakt. Het is mijn doel om voor de Nederlandse gemeenschap te verduidelijken wat de situatie is in het noorden van Tamaulipas en wat er vanuit de Mexicaanse overheid aan is gedaan om het geweld te verminderen.

Graag wil ik mijn begeleider, Peter Kaspers, bedanken voor de begeleiding en ondersteuning als afstudeerbegeleider tijdens het schrijven en onderzoeken van mijn afstudeerwerkstuk. Ook wil ik Jan Willem bedanken voor de afstudeerkringen die hij samen met Peter heeft georganiseerd in de afstudeerfase. Als laatste wil ik de lokale bevolking van Tamaulipas bedanken voor de waardevolle informatie die zij bekendmaken, vaak met gevaar voor eigen leven.

Uiteindelijk hoop ik dat dit onderzoek zal bijdragen aan de inspanningen van de lokale overheid en bevolking om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad te bestrijden en om een veilige leefomgeving te creëren voor elke inwoner van Tamaulipas.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
Summary	5
1.0 Inleiding	6
1.1 Aanleiding.....	6
1.2 Trends, ontwikkelingen en relevantie	9
1.3 Theoretisch kader.....	10
1.3.1 Impact overheidsstrategieën uit het verleden.....	10
1.3.2 Oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad	12
1.3.3 Gevolgen van geweld op lokale bevolking en overheid	12
1.4 Knowledge gap	13
1.5 Afbakening.....	14
1.6 Probleemstelling.....	14
1.7 Doelstelling.....	15
1.8 Leeswijzer	15
2.0 Methode en Materiaal	17
2.1 Aanpak per deelvraag.....	17
2.1.1 Impact overheidsstrategieën uit het verleden.....	19
2.1.2 Oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad	19
2.1.3 Gevolgen van geweld op lokale bevolking en overheid	19
2.2 Validiteit en betrouwbaarheid	20
3.0 Resultaten.....	21
3.1 Wat is de impact van overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan?	21
3.2 Wat zijn de oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad in het grensgebied in het noorden van Mexico?.....	26
3.3 Wat zijn de psychologische, sociale en economische gevolgen van het geweld afkomstig uit de georganiseerde op de lokale bevolking en overheid?.....	31
4.0 Discussie	36
5.0 Conclusie & Aanbevelingen	40
5.1 Conclusie	40
5.2 Aanbevelingen.....	41
Bibliografie	43

Samenvatting

Het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad is een significant probleem in het noorden van de staat Tamaulipas. Deze staat grenst aan de Verenigde Staten en wordt geteisterd door geweld, ontvoeringen, drugsmokkel, afpersingen en mensensmokkel. Er is weinig academisch onderzoek gedaan naar de georganiseerde misdaad en het geweld dat daarbij hoort in Noord-Tamaulipas. Om die reden wordt er in dit onderzoek verduidelijkt wat de oorzaken en gevolgen zijn van het geweld en wat de impact is van overheidsstrategieën die in het verleden zijn ingezet om dit geweld te verminderen.

Uit het onderzoek blijkt dat het aanwezige geweld in Noord-Tamaulipas wordt veroorzaakt door interne machtsstrijden, armoede, geografische factoren en corruptie. Dit wordt allen versterkt door de kwetsbaarheid van de lokale bevolking. De psychologische gevolgen van dit geweld zijn zichtbaar bij de lokale bevolking in de vormen van trauma, 'brain drain', angst en onzekerheid. Op economisch en sociaal vlak worden de activiteiten van bedrijven verstoord, leiden de agrarische en toeristische sectoren onder het geweld, wordt het vertrouwen in de overheid en autoriteiten verminderd en worden lokale bevolkingen gefragmenteerd.

De overheidsstrategieën die in het verleden zijn geïmplementeerd om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad te verminderen, met name de Kingpin strategie, hebben niet geleid tot een significante vermindering van geweld of drugsmokkel in Noord-Tamaulipas. Zij hebben hierin tegen juist bijgedragen aan een toename in fragmentatie van criminele groeperingen en onderlinge rivaliteit. Politie-eenheden die betrokken zijn geweest bij deze overheidsstrategieën hebben zich schuldig gemaakt aan machtsmisbruik en het schenden van mensenrechten. Dit heeft allen geleid tot een verdere escalatie van het geweld binnen de staat.

Om dit geweld te bestrijden wordt er aanbevolen om strikte maatregelen op de korte termijn te implementeren om vanuit de Mexicaanse overheid de samenwerking met de georganiseerde misdaad tegen te gaan en het machtsmisbruik te verminderen. Het samenwerken met buitenlandse partners zoals de Verenigde Staten en Colombia is cruciaal voor het uitwisselen van belangrijke informatie om gezamenlijk preventieve acties te kunnen ondernemen om de internationale drugshandel te verzwakken. Op de lange termijn worden preventieve maatregelen zoals het investeren in het onderwijs en het bevorderen van de economische mogelijkheden voor de lokale bevolking aangeraden om de bevolking minder kwetsbaar te maken voor de druk en de rekrutering vanuit de georganiseerde misdaad. Om dit te bereiken is het opbouwen van het onderlinge vertrouwen in lokale gemeenschappen van belang.

Summary

Violence stemming from organized crime is a significant issue in northern Tamaulipas. The state borders the United States and its being pestered by violence, kidnappings, drug smuggling and human smuggling. Organized crime and the violence that is attributed to it in northern Tamaulipas has not been extensively researched. This thesis aims to clarify this topic by researching the causes and consequences of organized crime violence and analyzing the impact that government strategies have had in the past.

This research shows that the violence in northern Tamaulipas is being caused by internal power strife, poverty, geographical factors and corruption. These are all being amplified by the vulnerability of the local population. The psychological consequences of the violence are visible within the local population in the shape of trauma, 'brain drain', anxiety and insecurity. Economic and social consequences are visible in the shape of companies being disrupted, the agriculture and tourism sector suffering, trust in the government and authorities decreasing and local populations fragmenting.

Past government strategies that have been implemented with the goal of reducing the organized crime violence, especially the Kingpin strategy, have not led to a significant decrease in violence or drug smuggling in northern Tamaulipas. The strategies have actually led to an increase in fragmentation of organized crime groups and internal rivalry. Police units involved in the government strategies have been involved in abuses of power and human rights violations. This has all led to a further escalation of violence within the state.

To fight this violence, it is advised that the Mexican government implements strict regulations in the short term to prevent cooperation with organized crime and to decrease abuses of power. Cooperating with foreign partners like the United States and Colombia is crucial for the exchange of important information with which preventative measures can be implemented to weaken the international drug trade. In the long term it is advised to implement preventative measures like investing in education and promoting economic opportunities for the local population to decrease the rate in which they are vulnerable to pressure and recruitment stemming from organized crime. To reach this goal it is important to build up the feeling of trust within local communities.

1.0 Inleiding

Geweld is al lange tijd een significant probleem in Mexico, waarbinnen sommige staten en gebieden een grotere hoeveelheid geweld ervaren dan anderen. Een van deze staten is Tamaulipas, een staat die grenst aan de Verenigde Staten. Tamaulipas wordt geteisterd door grote hoeveelheden geweldpleging, drugsmokkel, georganiseerde misdaad en mensenhandel. Het geweld in deze regio heeft een significante invloed op het leven van de mensen die daar wonen, wat volgens Almanza-Avendaño et al. (2018) leidt tot een toenemend gevoel van angst en onzekerheid binnen de lokale bevolking en een toename van sociale en economische instabiliteit.

Terwijl het geweld in Tamaulipas dagelijks zichtbaar is, is er een erg gelimiteerde hoeveelheid academisch onderzoek gedaan over de georganiseerde misdaad in Mexico en het geweld dat hiermee gepaard gaat. Deze scriptie dient de gelimiteerde hoeveelheid aan academisch onderzoek te identificeren en te verduidelijken. Dit wordt gedaan door de onderliggende oorzaken van het geweld als gevolg van georganiseerde misdaad in het noorden van Tamaulipas en zijn gevolgen op de lokale bevolking te verkennen. Om dit doel te bereiken zal er in deze scriptie informatie gehaald worden uit een verscheidenheid aan informatiebronnen, zoals academische literatuur, overheidsrapportages en internetarchieven.

De scriptie zal beginnen met een verkenning van de bestaande literatuur over geweld in Mexico, met een specifieke focus op de factoren die bijdragen aan het geweld in het noorden van de staat Tamaulipas. Hierna zal er onderzocht worden wat de gevolgen zijn van het geweld op de lokale bevolking en overheid en wat de psychologische, sociale en economische gevolgen zijn van het leven in een gewelddadige omgeving. De gevolgen van het geweld zullen ook toegelicht worden vanuit geografisch perspectief door een onderscheid te maken tussen verschillende gebieden, zoals het platteland en een stedelijk gebied. Als laatste zal er verkend worden wat de impact is geweest van strategieën die in het verleden door overheden geïmplementeerd zijn om het geweld als gevolg van de georganiseerde misdaad te verminderen. Hierin wordt er gekeken naar de impact op zowel de korte termijn als de lange termijn.

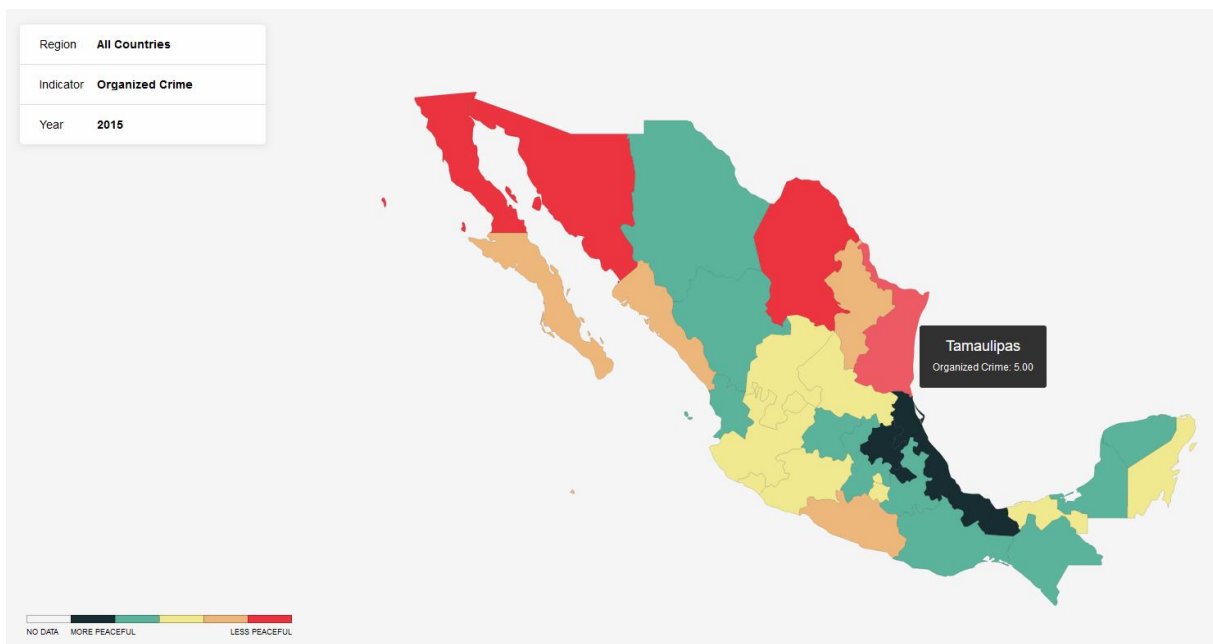
Door dit onderzoek uit te voeren heeft deze scriptie het doel om een beter begrip te krijgen van de onderliggende oorzaken van geweld als gevolg van de georganiseerde misdaad in het noorden van Tamaulipas en de invloed dat dit heeft op de lokale bevolking en overheid. Deze kennis kan worden gebruikt om als basis voor verder onderzoek binnen dit onderwerp. Ook kan dit onderzoek gebruikt worden om druk te zetten op de Mexicaanse overheid om doelgerichte actie te ondernemen.

1.1 Aanleiding

Het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad heeft een negatieve invloed op de samenleving en de economie van Tamaulipas en Mexico in het geheel (Vargas et al., 2021). Het noorden van Tamaulipas is een cruciaal onderdeel van de handel tussen Mexico en de Verenigde Staten, waarvan met name met de staat Texas veel handelgedreven wordt (Texas Department of Transportation, 2022). Dit is ook terug te zien aan de hoeveelheid mensen en voertuigen die de grens richting de Verenigde Staten oversteken in Tamaulipas in vergelijking tot heel Mexico (zie Figuur 1). De georganiseerde misdaad in dit gebied profiteert hier ook van. De aanwezigheid van de grote hoeveelheid handel en het geld dat als gevolg daarvan door de grenssteden vloeit wordt geëxploiteerd en gecontroleerd door de georganiseerde misdaad in de regio door middel van corruptie (Dudley & Asmann, 2023). De macht en aanwezigheid van de georganiseerde misdaad draagt bij aan een oncontroleerbare hoeveelheid ontvoeringen, afpersingen en moorden (Dalby, 2021). Gebaseerd op deze factoren was Tamaulipas in 2015 de minst vredevolle staat van Mexico, hoewel de staat in 2021 op nummer elf van de drieëndertig stond van de meest vredevolle staten (zie Figuur 2 & 3). Om veiligheidsredenen wordt er door de Franse overheid geadviseerd om niet naar Tamaulipas af te reizen (zie Figuur 4).

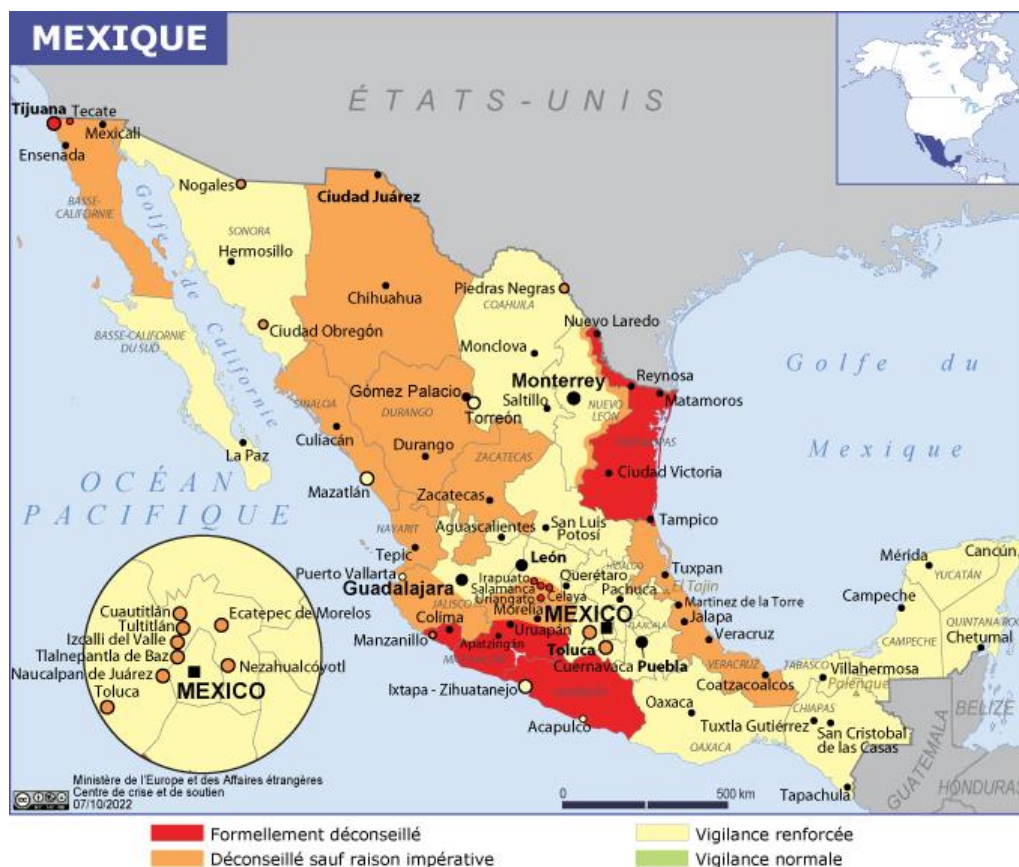
Figuur 1 Hoeveelheid mensen die de Verenigde Staten vanuit Mexico per bus, auto of voet betreden via grensovergangen. Tamaulipas is aangegeven door middel van een vierkant (Los Angeles Times, 2018).

Figuur 2 Score per staat op het gebied van afpersingen, ontvoeringen en druggerelateerde misdaden die in verband worden gebracht met de georganiseerde misdaad in 2015. 1 is het meest vredevol, 5 het minst vredevol (Vision Of Humanity, 2022).

Figuur 3 Score per staat op het gebied van afpersingen, ontvoeringen en druggerelateerde misdaden die in verband worden gebracht met de georganiseerde misdaad in 2021. 1 Is het meest vredevol, 5 het minst vredevol (Vision Of Humanity, 2022).

Figuur 4 Het reisadvies voor Mexico vanuit de Franse overheid, in het rood de staten waar toeristen niet heen moeten als zij geen risico's willen nemen (Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères, 2022).

Het geweld heeft een negatieve invloed op het leven van de lokale bevolking, dat zich in de steek gelaten voelt. Hierdoor is ook het vertrouwen in de overheidsinstuties in het noorden van Tamaulipas minimaal (Avendaño et al., 2018). De georganiseerde misdaad en het bijbehorende geweld is juist in Tamaulipas al bijna een decennia een groot probleem (zie Figuur 2), dit komt mede door de aanwezigheid van veel handelsvolume dat door de georganiseerde misdaad geëxploiteerd

kan worden voor winst en door de corrupte overheidsinstanties (Dudley & Asmann, 2023). Ook de aanwezigheid van veel migranten die hier de grens over willen steken en daarna weer gedeporteerd worden zorgt voor de aanwezigheid van wanhopige mensen die volgens Voss (2023) door criminele groepen makkelijk te beïnvloeden zijn.

Het verminderen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas zou daarom een positieve invloed hebben op een grote hoeveelheid factoren in de regio. Dit zal volgens Vision of Humanity (2023) de economische groei bevorderen, er zal meer vertrouwen ontstaan tegenover de overheid en dit draagt allen bij aan de stabiliteit en algemene kwaliteit van het leven van de lokale bevolking (Avendaño et al., 2018). Hier is echter vanuit de overheid een veelzijdige strategie voor nodig die de onderliggende oorzaken van de georganiseerde misdaad bestrijdt, zoals corruptie, armoede en het versterken van de politie.

In dit onderzoek wordt er daarom onderzocht wat in Tamaulipas de oorzaken en gevolgen zijn van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol de overheid in het verleden gespeeld heeft in het verminderen van geweld. Om dit te doen is er de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

“Wat zijn in Noord-Tamaulipas de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol heeft de overheid gespeeld in het verminderen van dit geweld?”

1.2 Trends, ontwikkelingen en relevantie

Geweldscijfers zijn met name sinds voormalig president Felipe Calderón in 2006 meer dan 6.500 Mexicaanse soldaten naar de staat van Michoacán stuurde om het drugsgeweld in deze staat te beëindigen opgelopen tot een recordaantal (Rios Contreras, 2013). Uit de studie van Aldeco Leo et al. (2022) blijkt dat de moordcijfers in Mexico verdrievoudigd zijn in de periode tussen de jaren 2000 en 2015. In deze tijdperiode kwamen gewelddadige conflicten tussen verschillende groeperingen vanuit de georganiseerde misdaad steeds frequenter voor. Deze intensifiëring van geweld heeft ertoe geleid dat de moordcijfers in meerdere gemeenschappen zijn toegenomen. In sommige gebieden is het zelfs deel uit gaan maken van het dagelijkse leven. In 2011 vond meer dan 60% van Mexicanen dat instabiliteit hun grootste zorg was, groter dan zowel armoede als werkeloosheid (Aldeco Leo et al., 2022). Hoewel het geweld in meerdere delen van het land voorkomt, concentreert het zich met name rondom gebieden die dicht bij routes liggen waar met regelmaat drugs langs gesmokkeld worden.

Volgens Enamorado et al. (2016) lag het jaarlijkse moordcijfer in 2005 op 11 per 100.000 inwoners, in 2010 was dit al gestegen naar 18,5 per 100.000 inwoners en in 2021 is het toppunt bereikt van 26,6 per 100.000 inwoners. Omgerekend betekent dit dat er gemiddeld 94 moorden per dag plaatsvonden in 2021.

Voormalig president Felipe Calderón gaf in november van het jaar 2010 een speech. Hierin gaf hij aan dat de staten die grenzen aan of de grote oceaan of de noordelijke grens met de Verenigde Staten de grootste slachtoffers zijn van het geweld tussen drugshandelsorganisaties. Van de noordelijke staten zijn met name Tamaulipas en Nuevo León de grootste zorgen voor zijn presidentiële administratie (Hale, 2011).

Sinds het begin van de drugsoorlog in Mexico in 2006 is de staat Tamaulipas continu een van de meest gevaarlijke staten van Mexico gebleven (zie Tabel 1). In de laatste halve eeuw was Tamaulipas een van de Mexicaanse staten met de meeste verdwijningen van personen (Statista Research Department, 2021). San Fernando, Tamaulipas, een belangrijke centraal gelegen stad binnen het

smokkelnetwerk van de georganiseerde misdaad was in 2010 én in 2011 het slachtoffer van een slachtpartij. In 2010 zijn er 72 mensen, waarvan de meesten Centraal-Amerikaanse vluchtelingen, omgekomen en in 2011 bij de tweede slachtpartij lag het slachtofferaantal zelfs op 193 (Mekenkamp, 2023).

De toename van de geweldcijfers sinds de drugsoorlog van Felipe Calderón (Rios Contreras, 2013), de toenemende instabiliteit (Aldeco Leo et al., 2022), het aantal verdwenen personen (Statista Research Department, 2021) en het voorkomen van slachtpartijen (Mekenkamp, 2023) zijn trends die aanwezig zijn in Tamaulipas, het onderzoeksgebied van deze literatuurstudie. De oorzaken en gevolgen van deze trends en ontwikkelingen en wat er vanuit de overheid in het verleden tegen is gedaan, wordt verder geanalyseerd in dit onderzoek.

Entidad federativa de registro	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total
Total	25,757	27,213	25,967	23,063	20,010	20,762	24,559	32,079	36,685	36,661	36,773	35,700
Tamaulipas	935	1,077	1,561	880	913	682	807	1,204	1,437	883	800	739

Tabel 1 Geregistreerde moordcijfers per jaar van de staat Tamaulipas en van Mexico als geheel, 2010 tot en met 2021 (Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI), 2021a).

1.3 Theoretisch kader

1.3.1 Impact overheidsstrategieën uit het verleden

Drugsoorlog

In 2006 lanceerde de toenmalige president Felipe Calderón een campagne om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad landelijk te bestrijden (Calderón et al., 2015). Hierbij werden er duizenden soldaten en federale politieagenten in verschillende staten van het land gestationeerd. Deze campagne wordt door een deel van de bevolking beschouwd als het beginpunt van de drugsoorlog in Mexico. De drugsoorlog heeft geresulteerd in een grote toename van geweld en bloedvergiet. Criminele groeperingen vochten regelmatig terug tegen de overheid en ook tegen elkaar. Door de toename van versplintering, als gevolg van het oppakken van de leiders van de criminele organisaties, nam de hoeveelheid kleinere criminele groeperingen toe genoemd (Lindo & Padilla-Romo, 2018). Hierdoor ontstond er volgens Giralt Brun en Kotarska (2022) meer rivaliteit en geweld tussen deze criminele groeperingen.

Deze campagne om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad tegen te gaan is controversieel. Volgens Manian (2021) zijn veel onschuldige burgers het doelwit geweest van het geweld dat is verergerd na het begin van de drugsoorlog in Mexico. Ook heeft de drugsoorlog er niet voor gezorgd dat er een afname was in de handel van drugs of het geweld dat hierbij voorkomt (Council on Foreign Relations, 2022). Veel criminele groeperingen bleven hierna functioneren en sommigen hebben zelfs hun macht over de samenleving vergroot (Dudley & Asmann, 2023). Met name het Golf Kartel, een criminele organisatie die in de staat Tamaulipas en nabijgelegen staten aanwezig is, is gegroeid na de jaren 2006. Zij groeiden als gevolg van het machtsvacuüm dat de drugsoorlog heeft achtergelaten. Dit hebben zij gedaan door instabiele cellen van andere criminele groeperingen, waarvan vaak de leiders waren gearresteerd, over te nemen (Londoño & Restrepo, 2013).

Kingpin strategie

De Kingpin strategie is een strategie die ontwikkeld is door de Drug Enforcement Agency (DEA) van de Verenigde Staten waarbij de politie criminele organisaties wil ontmantelen door de leiders van deze organisaties op te pakken. Het doel van deze strategie is om de hiërarchie van deze criminele organisaties te verstoren en een tekort aan leiderschap te laten ontstaan binnen de organisatie (Calderón et al., 2015).

Terwijl de Kingpin strategie enig succes heeft gehad in het verstoren van criminele organisaties en het verminderen van het geweld dat afkomstig is uit deze criminele organisaties, creëert het ook problemen Giralt Brun en Kotarska (2022). Critici beweren dat er als gevolg van de Kingpin strategie vaak een machtsvacuüm ontstaat. Dit machtsvacuüm ontstaat doordat het management en leiderschap van een organisatie opgepakt wordt. Deze afwezigheid van leiderschap kan organisaties zonder een duidelijke opvolger verzwakken. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat er binnen een organisatie meerdere facties ontstaan die onderling vechten om de leiding van de gehele organisatie over te nemen. Dit kan leiden tot een meer gewelddadige, versplinterde en competitieve onderwereld (Lindo & Padilla-Romo, 2018).

Legalisatie drugs

Het legaliseren van drugs als een overheidsstrategie om druggerelateerd geweld te verminderen is een controversiële aanpak waarbij straffen voor drugsgebruik en drugsbezit worden afgeschaft. Het argument hiervoor is dat het legaliseren van drugs volgens ex-president van Mexico Zedillo (2016) een inkomstenbron wegneemt van de Mexicaanse georganiseerde misdaad. Ook zou dit leiden tot minder geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad, minder corruptie en betere controle over de volksgezondheid.

Echter beweren critici dat het legaliseren voor drugs zal leiden tot meer drugsgebruik, verslaving en gezondheidsproblemen (Miron & Zwiebel, 1995). Ook beweren zij dat criminele organisaties die handelen in drugs andere activiteiten zullen intensiveren om toch genoeg geld te kunnen verdienen, zoals afpersing, ontvoering en mensensmokkel. Dit leidt uiteindelijk tot meer geweld vanuit de georganiseerde misdaad. Een voorbeeld van een criminele organisatie die minder in drugs handelt is het Los Zetas Kartel, wie met name actief zijn in de staat Tamaulipas (Moore, 2011). Dit is een criminele organisatie zonder uitgebreide geschiedenis in Tamaulipas, waardoor zij een gelimiteerde hoeveelheid connecties hebben, onder anderen met drugsleveranciers in Zuid-Amerika. Als gevolg van de mindere aanwezigheid van de drugshandel als inkomstenbron is deze groep gaan diversifiëren om toch genoeg geld te verdienen. Dit heeft ertoe geleid dat zij gewelddadiger zijn geworden en activiteiten zoals afpersing, ontvoering, marteling en mensensmokkel zijn gaan uitvoeren (Jones, 2023).

GOPE & National Guard

De GOPE (Grupo de Operaciones Especiales), was een speciale operationele eenheid dat onderdeel uitmaakte van de Mexicaanse Federale Politie. Zij werden onder andere ingezet in de staat Tamaulipas om de drugshandel en de georganiseerde misdaad te bestrijden. Zij stonden bekend om hun zware training, intensieve opleiding en gespecialiseerde uitrusting. De GOPE is betrokken geweest bij een aantal activiteiten zoals het redden van gegijzelden en invallen op kartel bolwerken (Infobae, 2020).

In oktober 2019 is de GOPE opgevoerd, waarna het personeel overgeplaatst is naar de zojuist ontstane National Guard. De National Guard wordt vaak bekritiseerd voor hun schendingen van mensenrechten en corruptie. Met name in Tamaulipas zijn er meldingen geweest van extrajudiciële moorden en andere geweldvoering richting onschuldige burgers door de National Guard. Sinds 2022

heeft de National Guard een nieuwe tactische eenheid, de Fuerza Especial de Reacción e Intervención (FERI) (Nacional, 2022).

1.3.2 Oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad

Hyperfragmentatie van kartels

Hyperfragmentatie is een fenomeen waarbij grotere criminele groeperingen opbreken in kleinere, meer gewelddadige facties (Lindo & Padilla-Romo, 2018). Deze fragmentatie kan veroorzaakt worden door een aantal factoren, zoals volgens Cruz en Torrens (2023) door een interne strijd voor macht, door opgevoerde druk vanuit de politie, zoals bij de Kingpin strategie, de arrestatie van een leidinggevende of gewelddadige conflicten met rivaliserende criminele groeperingen.

Het geweld dat volgt na deze hyperfragmentatie is vaak erg wreed, omdat deze kleinere facties die na de fragmentatie zijn ontstaan met elkaar vechten voor controle over territorium en lucratieve drugshandelsroutes (Lindo & Padilla-Romo, 2018). Dit geweld bevat vaak liquidaties, ontvoeringen, marteling en moordpartijen van rivaliserende criminele bendes. Echter is de lokale bevolking ook vaak het slachtoffer van dit geweld.

Grensgebied

Het noordelijke grensgebied van Tamaulipas is met name een aantrekkelijke locatie voor criminele groeperingen vanwege zijn strategische locatie langs veel grote drugshandelsroutes. Deze regio deelt een grens met de Verenigde Staten. Langs deze grens zijn met name in de staat Tamaulipas veel grensovergangen aanwezig waar veel drugs doorheen gesmokkeld worden (Dalby, 2021).

Hiernaast is het gebied ook bekend om zijn maquiladoras, dit zijn fabrieken waar veel producten geproduceerd worden die hierna naar de Verenigde Staten worden geëxporteerd (Pan American Health Organization, 2007). De aanwezigheid van een continue stroom aan producten die worden geëxporteerd wordt vaak gebruikt als dekmantel om ook drugs richting de Verenigde Staten te exporteren. Een voorbeeld hiervan is een vondst van 2.5 miljoen dollar aan drugs, verstopt in een zending van matrassen in de Amerikaanse stad Laredo, de dubbelstad van Nuevo Laredo, Tamaulipas (U.S. Customs and Border Protection, 2020). Ook vindt er langs de grens tussen Tamaulipas en Texas illegale mensensmokkel plaats, dit is een criminele activiteit waar de georganiseerde misdaad volgens Palacios (2017) mee betrokken is. Volgens Palacios (2017) zijn de migranten die hierbij betrokken zijn in de Mexicaanse grensgebieden zoals in het noorden van Tamaulipas vaak het slachtoffer van ontvoering, waarna losgeld wordt geëist voor hun vrijlating. Wanneer zij dit niet betalen kunnen zij gemarteld of vermoord worden. Hiernaast is de overheid van Tamaulipas volgens Avendaño et al. (2018) geïnfiltrerd door de drugkartels. De staat heeft een lange geschiedenis van corruptie en een zwakke politie, waardoor de georganiseerde misdaad veel controle heeft over de maquiladoras en de grensovergangen.

1.3.3 Gevolgen van geweld op lokale bevolking en overheid

Corruptie

Tamaulipas wordt al tientallen jaren geplaagd door corruptie. De corruptie wordt beschreven als systematisch en doorzettend. Politici, overheidsfunctionarissen, militairen en politieagenten worden er allemaal van beschuldigd om op zijn minst gedeeltelijk corrupt te zijn (Grasso, 2017). Onder deze corruptie valt het verduisteren van openbare middelen, vriendjespolitiek, omkoping, geldwitwassen en samenwerking tussen de overheid en de georganiseerde misdaad (Mexico News Daily, 2021). De corruptie is hierdoor ook een van de oorzaken van geweld in Tamaulipas, terwijl georganiseerde misdaadgroepen geweld en bedreigingen ook als middel zien om politieagenten onder druk te zetten, zodat zij met hen meewerken (Avendaño et al., 2018). Dit is een reden waarom corruptie als zowel een oorzaak als een gevolg van geweld gezien kan worden.

Deze corruptie heeft een significante impact op de staat. Het vertrouwen in overheidsinstituties is laag en economische groei wordt volgens Montoya (2016) zwaar verhindert door de corruptie. Ook worden criminele organisaties volgens Cruz en Torrens (2023) beschermd door omgekochte overheidsfunctionarissen en dit draagt bij aan de hoge hoeveelheden geweld die in de staat zichtbaar is.

Vrijheid pers/mening

Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid is in Tamaulipas vrijwel onbekend, volgens Dalby (2021). Met name het verslaggeven van de activiteiten van de georganiseerde misdaad, corruptie en mensenrechtenschendingen is voor journalisten erg gevaarlijk. Volgens Higareda (2013) wordt veel geweld tegenover journalisten in Mexico vrijwel niet bestraft. De onveilige omgeving draagt bij aan censuur en hierdoor is er in Tamaulipas maar een beperkte hoeveelheid betrouwbare informatie te vinden over deze onderwerpen. De informatie over deze onderwerpen die wel beschikbaar is, is meestal te vinden op anonieme online forums en chatrooms, waar de validiteit van informatie moeilijk te bevestigen is, maar wat voor de georganiseerde misdaad wel lastiger te beïnvloeden is (Kavanaugh et al., 2016).

1.4 Knowledge gap

De 'knowledge gap' geeft een beeld van de informatie die nog mist binnen het onderwerp van dit onderzoek. Binnen de bestaande literatuur is al veel onderzoek gedaan over de volgende onderwerpen:

- De geografische ligging van Mexico en hoe deze medeverantwoordelijk is voor het ontstaan van de lucratieve drugshandel, met name richting de Verenigde Staten in het noorden.
- Eerder gebruikte overheidsstrategieën die het doel hadden om geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad te verminderen, zoals de Kingpin strategie. En de gevolgen daarvan, zoals de hyperfragmentatie van deze groepen.
- De mogelijkheid om drugs te legaliseren in de Verenigde Staten om daarmee de Mexicaanse en Latijns-Amerikaanse georganiseerde misdaad financieel te verzwakken.

Waar dit onderzoek antwoord op zal geven, is wat de oorzaken en gevolgen van het geweld in Tamaulipas zijn en wat de Mexicaanse overheid in het verleden heeft gedaan om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van de staat Tamaulipas te verminderen. De georganiseerde misdaad is in het dagelijkse leven erg aanwezig in deze staat. Burgers, journalisten en bloggers worden regelmatig bedreigt. Hierdoor zijn zij terughoudend in het delen van informatie over de georganiseerde misdaad, omdat zij geen slachtoffer willen worden van het geweld. Informatie over de activiteiten van de criminelen blijft door de bedreigingen vanuit de georganiseerde misdaad dus vaak verborgen. Alhoewel mensen deze informatie in een later stadium wel langzamerhand durven te delen wanneer een criminele groepering in macht afneemt en hun controle over de lokale bevolking verzwakt. Hierdoor kan het zijn dat al bestaand onderzoek informatie mist die toentertijd nog niet beschikbaar was, die in de jaren daarna wel vrijkomt door een vermindering van bedreigingen richting de lokale bevolking vanuit de georganiseerde misdaad. Van deze nieuwe vrijgekomen informatie kan in toekomstig onderzoek wel gebruik gemaakt worden. Zeker in Tamaulipas mist er vanwege bedreigingen en intimidatie vanuit de onderwereld nog onderzoek over de georganiseerde misdaad.

Ook is er sprake van een niet onafhankelijke media, wat veroorzaakt wordt door bedreigingen vanuit de georganiseerde misdaad en grootschalige corruptie. Hierdoor zijn er minder onafhankelijke

bronnen beschikbaar om te raadplegen en is er minder onderzoek gedaan in deze regio. Dit onderzoek zal met dit probleem omgaan door vergelijkingen te trekken met andere gebieden in Mexico en ook Latijns-Amerika en indien mogelijk deze bevindingen gebruiken in het onderzoek naar het noordelijke grensgebied van Tamaulipas.

Er ontbreekt veel academisch onderzoek gericht op de georganiseerde misdaad in Tamaulipas. En van het academisch onderzoek dat al wel uitgevoerd is, is vrijwel alles in of het Engels of in het Spaans geschreven. Er is dus weinig tot geen Nederlands academisch onderzoek beschikbaar over dit onderwerp. Daarom wordt dit onderzoek geschreven in het Nederlands.

Ook is veel onderzoek voor een groot deel niet actueel meer. Over de periode rond het jaar 2010 is meer te vinden dan over de periode rond 2015 of later. De situatie in Tamaulipas is in deze tijd absoluut veranderd. Hierover zal dit onderzoek duidelijkheid schetsen.

1.5 Afbakening

Het volgende overzicht geeft aan wat de grenzen zijn van dit onderzoek. Deze grenzen worden aangegeven door het onderwerp af te bakenen, dit zijn de volgende afbakeningen:

- Het onderzoek richt zich op de Mexicaanse kant van het grensgebied met de Verenigde Staten, waarbinnen de focus ligt op het grensgebied van de staat Tamaulipas. Omliggende staten zullen ook genoemd worden als dit de situatie in de staat Tamaulipas verduidelijkt.
- In dit onderzoek wordt er gekeken naar geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad. Dit kan gaan over geweld tussen criminele groeperingen onderling, geweld vanuit de georganiseerde misdaad richting de overheid of geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad richting de bevolking van Mexico en omliggende landen indien relevant. Er wordt niet ingegaan op geweld dat geen verband heeft met de georganiseerde misdaad.
- Er wordt alleen onderzocht wat verschillende overheden hebben gedaan om het geweld vanuit de georganiseerde misdaad in het grensgebied van Tamaulipas te verminderen. Hiervoor kunnen wel voorbeelden gebruikt worden van geïmplementeerde strategieën uit andere landen. Dit wordt alleen gedaan als die in het verleden toe te passen zijn of relevant zijn geweest voor de Mexicaanse overheid in het bestrijden van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het grensgebied van Tamaulipas.
- De psychologische, sociale en economische gevolgen die afkomstig zijn vanuit de georganiseerde misdaad worden alleen onderzocht voor de lokale menselijke bevolking en overheid, dit bevat zowel de Mexicaanse als Amerikaanse lokale bevolking. Binnen deze drie gevolgen wordt er een onderscheid gemaakt tussen de verschillende geografische gebieden, zoals het stad en het platteland en hoe de gevolgen in deze gebieden van elkaar kunnen verschillen. Er wordt niet onderzocht wat de gevolgen zijn voor het milieu of voor de biodiversiteit, zoals dieren die in en rondom het noordelijke grensgebied van Tamaulipas leven.

1.6 Probleemstelling

Dit onderzoek heeft als doel om te verklaren waarom het noordelijke grensgebied van Tamaulipas geteisterd wordt door drugsgeweld dat afkomstig is van de georganiseerde misdaad. Waarna er gekeken kan worden wat hier de gevolgen van zijn en wat de Mexicaanse overheid in het verleden

heeft gedaan om dit geweld te verminderen. Op basis van deze drie deelvragen kan de hoofdvraag van het onderzoek beantwoord worden. De hoofdvraag luidt als volgt:

“Wat zijn in Noord-Tamaulipas de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol heeft de overheid gespeeld in het verminderen van dit geweld?”

Om de hoofdvraag van het onderzoek te beantwoorden zijn de volgende deelvragen opgesteld:

‘Wat is de impact van overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan?’

‘Wat zijn de oorzaken van het geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad in het grensgebied in het noorden van Mexico?’

‘Wat zijn de psychologische, sociale en economische gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad op de lokale bevolking en overheid?’

1.7 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om kennis op te doen over de oorzaak van het geweld in dit grensgebied, wat de psychologische, sociale en economische gevolgen van dit geweld zijn op de lokale bevolking en de overheid en wat de Mexicaanse overheid in het verleden heeft gedaan om dit geweld te verminderen. Door deze vragen te beantwoorden kan er een concreet beeld opgesteld worden van de huidige situatie in het noorden van Tamaulipas, wat de Mexicaanse overheid mogelijk als naslagwerk kan gebruiken om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad te verminderen in het grensgebied van Tamaulipas. Dit onderzoek kan gebruikt worden als bron van kennis en expertise op dit gebied. Het onderzoek kan ook dienen als naslagwerk voor professionals die meer willen weten over het onderwerp van dit onderzoek zodat zij sneller toegang hebben tot relevante informatie wat betreft de georganiseerde misdaad in Tamaulipas. Twee voorbeelden hiervan zijn de organisaties Bellingcat en InSight Crime. Het onderzoek zou ook in het onderwijs gebruikt kunnen worden binnen Nederland bij opleidingen zoals de minor Conflict Studies aan de Universiteit Utrecht.

Al bestaand onderzoek over de georganiseerde misdaad en het bijbehorende geweld in Mexico is vrijwel uitsluitend geschreven in of het Engels of het Spaans. Dit onderzoek dient het geweld dat plaatsvindt in het grensgebied in het noorden van Tamaulipas te verduidelijken voor de Nederlandse gemeenschap. Hierdoor kunnen mensen die de Engelse of de Spaanse taal niet voldoende beheersen ook kennis op doen over dit onderwerp.

1.8 Leeswijzer

In hoofdstuk 1, de inleiding is er een overzicht gegeven van het onderwerp, de onderzoeksvragen, de relevantie van het onderzoek en het doel van het onderzoek. In hoofdstuk 2, methode en materiaal wordt de methodologie en het materiaal verduidelijkt, waarin de literatuur en het onderzoeksproces worden verduidelijkt. Dit hoofdstuk staat als basis voor hoofdstuk 3, waar de belangrijkste resultaten per deelvraag worden weergegeven. In hoofdstuk 4 is de discussie van het onderzoek beschreven. Op basis hiervan worden in hoofdstuk 5 de conclusies en de aanbevelingen geschreven. Tot slot wordt het afstudeerwerkstuk afgesloten met een reflectie op de persoonlijke competentieontwikkeling die tijdens het schrijven van het afstudeerwerkstuk heeft plaatsgevonden.

De competentieontwikkeling zal in dit onderzoek niet verder uitgewerkt worden, dit zal apart worden behandeld.

2.0 Methode en Materiaal

Om antwoord te geven op de hoofdvraag: “Wat zijn in Noord-Tamaulipas de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol heeft de overheid gespeeld in het verminderen van dit geweld?” is dit onderzoek aangepakt als een kwalitatief onderzoek. Het kwalitatieve onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het literatuuronderzoek.

In de volgende paragrafen wordt er verduidelijkt wat per deelvraag de benodigde materialen waren om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden (zie paragraaf 2.1). Hierna zal er ingegaan worden op de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek in paragraaf 2.2.

2.1 Aanpak per deelvraag

Om antwoord te kunnen geven op de deelvragen is er een stappenplan opgesteld. Dit stappenplan verduidelijkt de aanpakmethode per deelvraag en dient hiermee een overzicht te geven van welke vragen er beantwoord moesten worden om elke deelvraag in zijn geheel uit te kunnen werken. Het stappenplan is hieronder te lezen.

Deelvraag 1: Wat is de impact van overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan?

1. Welke overheidsstrategieën zijn er in het verleden gebruikt om dit geweld te verminderen?
2. Wat is de schaal waarop deze strategieën zijn ingezet, op regionaal, provinciaal, nationaal of internationaal niveau en in welk gebied?
3. Vanuit statistieken/cijfers is er beredeneerd wat de verschillen zijn geweest in het desbetreffende gebied van de ingezette overheidsstrategie, vóór en ná het inzetten van de overheidsstrategie. Hierin is er ook gekeken naar wat de hiervan langetermijngevolgen zijn.
4. Er is uitgewerkt welke overheidsstrategieën in het verleden gebruikt zijn, waar en op welke schaal deze ingezet zijn en dit is gecombineerd met de statistieken en de feitelijke cijfers. Op basis hiervan is beredeneerd wat de impact is geweest van overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan.

Het verzamelen van informatie is voornamelijk afkomstig vanuit zoekmachines zoals Google, Google Scholar, Science Direct, Science.org en ResearchGate. Ter verduidelijking is er hieronder een kort overzicht te zien van de zoektermen die bij het beantwoorden van deze deelvraag zijn gebruikt binnen de desbetreffende zoekmachines.

Zoektermen

Francisco García Cabeza de Vaca/Américo Villarreal Anaya/Tomás Yarrington	Violence Northern Mexico	Gulf Cartel/Los Zetas
Drug Violence Mexico	Legalisation Drugs	Violence Statistics Mexico
Kingpin Strategy	Drug War Mexico/Colombia	Felipe Calderón/Enrique Peña Nieto/Andrés Manuel López Obrador

Deelvraag 2: Wat zijn de oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad in het grensgebied in het noorden van Mexico?

1. In welke periodes heeft het geweld in Tamaulipas het hoogtepunt bereikt?
2. Welke ontwikkelingen en gebeurtenissen waren er tijdens deze gewelddadige periodes bezig?
3. Er is uitgewerkt in welke periodes het geweld in Tamaulipas het hoogtepunt heeft bereikt, welke ontwikkelingen en gebeurtenissen er in deze tijd bezig waren en de overheidsstrategieën en de impact daarvan uit deelvraag 1 zijn hierin meegenomen. Op basis hiervan is beredeneerd wat de oorzaken zijn geweest van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas.

Ter verduidelijking is er hieronder een kort overzicht te zien van de zoektermen die bij het beantwoorden van deze deelvraag zijn gebruikt binnen de desbetreffende zoekmachines.

Zoektermen

Hyperfragmentation	Violence Texas Tamaulipas	Gulf Cartel/Los Zetas Split
Drug Violence Mexico	Arrests Gulf Cartel/Los Zetas	Elections Mexico/Tamaulipas
Kingpin Strategy	Tamaulipas Statistics	Heriberto Lazcano Lazcano/Miguel Treviño Morales

Deelvraag 3: Wat zijn de psychologische, sociale en economische gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad op de lokale bevolking en overheid?

1. Via statistieken/feitelijke cijfers uitwerken hoe de gevolgen op de lokale bevolking en overheid verschillen in gebieden met een grote aanwezigheid van georganiseerde misdaad en gebieden met een mindere aanwezigheid hiervan.
2. Wat is het verschil in gevolgen op de lokale bevolking en overheid tussen het platteland en de stedelijke omgeving? Zijn de gevolgen vergelijkbaar of is er een groot verschil in intensiteit?
3. Uitwerken hoe de gevolgen op de lokale bevolking en overheid verschillen in gebieden met een grote of kleine aanwezigheid van georganiseerde misdaad, wat het verschil is tussen het platteland en de stedelijke gebieden en wat de oorzaken van het geweld zijn uit deelvraag 2. Dit combineren en uitwerken op drie vlakken: wat de psychologische, sociale en economische gevolgen zijn van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad op de lokale bevolking en overheid.

Ter verduidelijking is er hieronder een kort overzicht te zien van de zoektermen die bij het beantwoorden van deze deelvraag zijn gebruikt binnen de desbetreffende zoekmachines.

Zoektermen

Economy Tamaulipas 21th Century	Population Growth/Decline Tamaulipas	International Trade Volume Tamaulipas Texas
Global Health Statistics/WHO	Domestic Product Tamaulipas	Violence Statistics Mexico
Amnesty International Mexico/Tamaulipas	Drug War Mexico	Tamaulipas Safety

Voor het vinden van statistische data zijn dezelfde zoektermen gebruikt, alleen met de toevoeging van de woorden dataset of data achter de zoekterm.

2.1.1 Impact overheidsstrategieën uit het verleden

1. Wat is de impact van overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan?

In paragraaf 1.3.1 is er beschreven hoe er een aantal verschillende onderzoeken zijn gedaan naar de impact van overheidsstrategieën, zoals de legalisatie van drugs, het begin van de drugsoorlog, de Kingpin strategie en de GOPE. Deze deelvraag gaat dieper in op een grotere hoeveelheid bekende overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan. Hierbij is er met name gekeken naar de overheidsstrategieën die uitgevoerd zijn, maar ook naar overheidsstrategieën die ontwikkeld zijn maar nog niet tot uitvoering zijn gebracht, zoals in Mexico en de Verenigde Staten het legaliseren van drugs. Binnen het literatuuronderzoek is er vooral gekeken naar overheidsstrategieën die afkomstig zijn uit landen die in Noord- en Zuid-Amerika liggen.

2.1.2 Oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad

2. Wat zijn de oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad in het grensgebied in het noorden van Mexico?

In paragraaf 1.3.2 is er beschreven hoe er een aantal onderzoeken zijn gedaan naar de verschillende oorzaken van geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad, zoals de hyperfragmentatie van criminele groeperingen en de geografische ligging van het noorden van de staat Tamaulipas. Deze deelvraag gaat dieper in op een grotere hoeveelheid oorzaken van geweld in dit gebied. Hierbij is er gekeken naar literatuurstudies, statistieken en kaarten. Deze zijn afkomstig geweest uit onder andere wetenschappelijke bronnen, artikelen en rapportages van betrouwbare organisaties en publicaties van overheidsinstellingen. Informatie die verduidelijkt wordt bij het beantwoorden van de eerste deelvraag wordt als basis gebruikt bij het beantwoorden van deelvraag 2. Zo is er bijvoorbeeld de Kingpin strategie die verantwoordelijk wordt gehouden voor een toename in geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad.

2.1.3 Gevolgen van geweld op lokale bevolking en overheid

3. Wat zijn de psychologische, sociale en economische gevolgen van het geweld afkomstig uit de georganiseerde op de lokale bevolking en overheid?

In paragraaf 1.3.3 is er beschreven wat er al bekend is van de gevolgen dat het geweld heeft op de lokale bevolking en overheid, zoals een toename van corruptie en een tekort aan persvrijheid. Deze deelvraag zal dieper in gaan op de psychologische, sociale en economische gevolgen dat het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad heeft op de lokale bevolking en overheid. Hiervoor is er gekeken naar literatuurstudies en met name veel statistieken die afkomstig zijn uit overheidsbronnen, economische forums/associaties en de medische branche. Ook is ernaar niet-wetenschappelijke bronnen gekeken worden, zoals artikelen en blogs, indien deze als ondersteunend gebruikt hebben kunnen worden voor de wetenschappelijke bronnen.

Op basis van de oorzaken van het geweld in de regio, die bij deelvraag 2 worden verduidelijkt, kan er doelgericht antwoord worden gegeven op deze deelvraag. Dit is gedaan door per oorzaak uit

deelvraag 2 te kijken naar de gevolgen daarvan in deze deelvraag. Zo kan er in deelvraag 1 en 2 geconstateerd worden dat er een overheidsstrategie is geïmplementeerd die het geweld versterkt. Aan de hand van deze oorzaken is erop psychologisch, sociaal of economisch gebied onderzocht worden wat de gevolgen hiervan zijn.

2.2 Validiteit en betrouwbaarheid

Om te garanderen dat de geraadpleegde informatie gevalideerd is, is er alleen gebruik gemaakt van literatuur en bronnen die afkomstig zijn van conferenties, boeken die geschreven zijn door meerdere auteurs die ook meerdere bronverwijzingen bevatten, rapportages van onderzoeksinstituten, publicaties van overheidsinstellingen en wetenschappelijke artikelen. Deze bronnen zijn betrouwbaar omdat zij allen peer-reviewed zijn. Naast deze wetenschappelijke informatiebronnen is er ook gebruik gemaakt van niet wetenschappelijke bronnen, als die een verduidelijkende of ondersteunende toevoeging bieden aan de wetenschappelijke bronnen. Deze bronnen zijn niet zelfstandig gebruikt om een verhaal te valideren. Verder is statistische data gebruikt in de vorm van tabellen, grafieken en kaarten. Deze kunnen door betrouwbare websites gemaakt zijn aan de hand van een dataset of zelf gemaakt zijn aan de hand van openbare data, zoals het samenstellen van een kaart van het grensgebied van Tamaulipas. De statistische data zijn gebruikt om verbanden en gebeurtenissen te verduidelijken, zoals bijvoorbeeld het maken van een grafiek van de moordcijfers van de staat Tamaulipas tussen de jaren 2010 en 2012. Binnen het onderzoek is statistische data meegenomen en gepresenteerd als die overeenkomt met de bijbehorende tekst die afkomstig is uit wetenschappelijke bronnen. Het doel van de statistische data is om de wetenschappelijke tekst te visualiseren, verduidelijken en versterken.

3.0 Resultaten

In hoofdstuk 3: resultaten zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd, dit is in overeenstemming gedaan met de onderzoeksvragen en hypothesen uit het vooronderzoek. De resultaten zijn weergegeven op basis van thema's en categorieën die verduidelijkt worden door middel van het gebruik van tabellen, grafieken en andere afbeeldingen. Aan de hand van deze resultaten zijn de deelvragen in de conclusie beantwoord.

3.1 Wat is de impact van overheidsstrategieën die in het verleden zijn gebruikt om geweld vanuit de georganiseerde misdaad tegen te gaan?

De Verenigde Staten heeft vanuit het National Security Council een strategie opgezet om de transnationale georganiseerde misdaad te bestrijden (National Security Council, z.d.). Al decennialang hebben meerdere zij criminele organisaties ontmanteld in verschillende gebieden van de wereld. Zij hebben ervaring met criminele organisaties zoals de Cosa Nostra in Italië, de Medellín en Cali Kartels en de FARC-rebellen van Colombia.

Binnen de strategie van de Verenigde Staten wordt er gewerkt op internationaal niveau, door middel van de samenwerking van wetshandhavende autoriteiten op federaal, provinciaal, lokaal, tribaal en territoriaal niveau (National Security Council, z.d.). Ook wordt er aandacht besteed aan het versterken van het delen van informatie met buitenlandse tegenhangers, zoals Mexico en Colombia.

De strategie Combating Transnational Organized Crime van de Verenigde Staten maakt gebruik van de Foreign Narcotics Kingpin Designation Act, ook bekend als de Kingpin Act of de Kingpin strategie. De Kingpin strategie is een methode die opgesteld is door de Drug Enforcement Agency (DEA) van de Verenigde Staten om de georganiseerde misdaad aan te pakken (U.S. Drug Enforcement Administration, z.d.). Hierbij legt de wetshandhaving de focus op het arresteren van de leiders van criminele organisaties, waarbij het doel is om de criminele organisaties te verzwakken vanwege het ontbreken van duidelijk leiderschap (Lindo & Padilla-Romo, 2018). Hiernaast mag het ministerie van Financiën volgens de Kingpin Act alle tegoeden van kartels in Amerikaanse rechtsgebieden bevriezen en alle Amerikanen vervolgen die kartels met hun geld helpen omgaan.

De Kingpin strategie is oorspronkelijk ontwikkeld om de Medellín en Cali Kartels in Colombia te bestrijden. Het idee achter de strategie was volgens Giralt Brun en Kotarska (2022) dat het management en het leiderschap niet makkelijk vervangen kon worden en dat de personen die bovenaan de hiërarchie van de criminele netwerken stonden niet makkelijk te vervangen waren. In Colombia heeft de strategie geleid tot meerdere successen, waarvan het hoogtepunt het ontmantelen van het Medellín Kartel was, mede door het vermoorden van Pablo Escobar, het kopstuk van deze criminele organisatie. Echter heeft de strategie niet geleid tot een vermindering van de productie van cocaïne, deze is volgens de United Nations Office on Drugs and Crime and Government of Colombia (2005) zelfs exponentieel toegenomen in de jaren na de uitschakeling van Pablo Escobar in 1993 (zie Figuur 5).

Figure 1. Coca cultivation in Colombia, 1994 – 2004 (in ha)

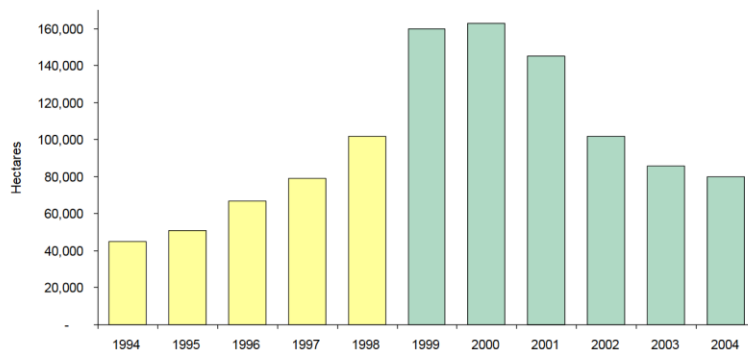

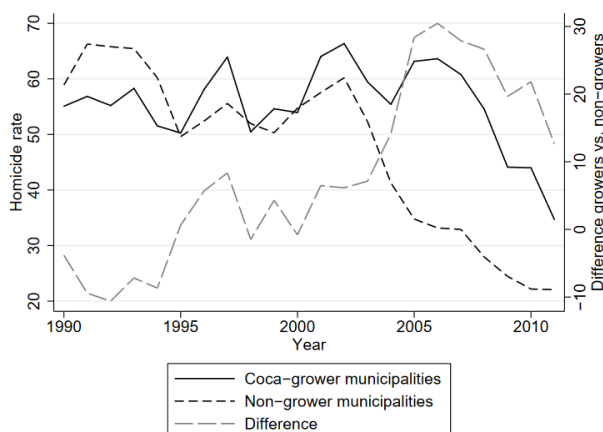
Table 1: Coca cultivation in Colombia, 1994 – 2004 (in ha)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Rounded total	45,000	51,000	67,000	79,000	102,000	160,000	163,000	145,000	102,000	86,000	80,000

Sources: United States Department of State; National monitoring system supported by UNODC

Figuur 5 Kweek van coca in Colombia van 1994 tot en met 2004 uitgedrukt in hoeveelheid hectare (United Nations Office on Drugs and Crime and Government of Colombia, 2005).

Ook is te zien dat de moordcijfers in de jaren na de implementatie van de Kingpin strategie in 1993 niet aanzienlijk toegenomen of afgenomen zijn in Colombia. Sinds 2002 is te zien dat gemeentes met een hogere productie van coca een grotere hoeveelheid geweld ervaren dan gemeentes waar geen coca wordt verbouwd (zie Figuur 6).

Figuur 6 Moordcijfer in Colombiaanse gemeentes waar coca verbouwd wordt (doorgetrokken lijn) en gemeentes waar geen coca wordt verbouwd (stippellijn), van 1990 tot 2011 (Londoño & Restrepo, 2013).

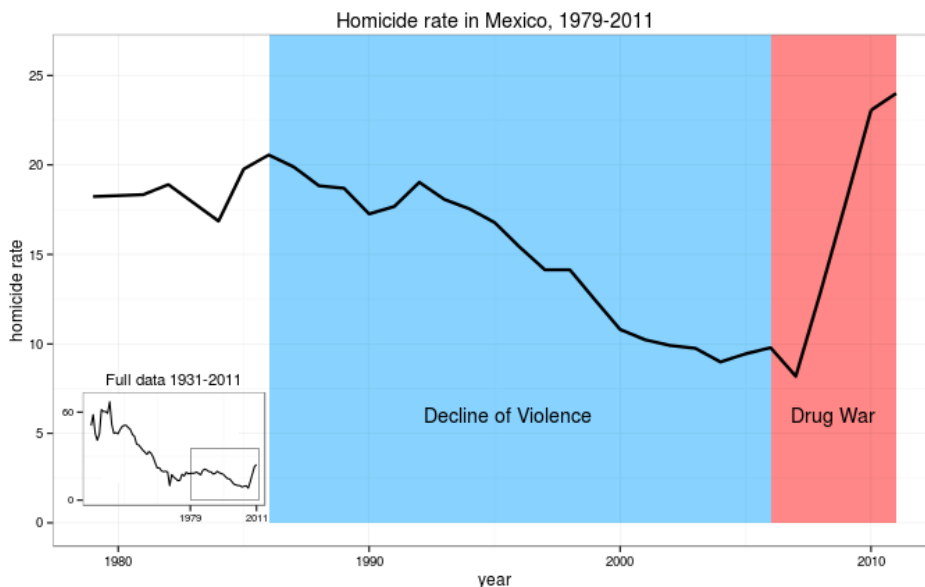
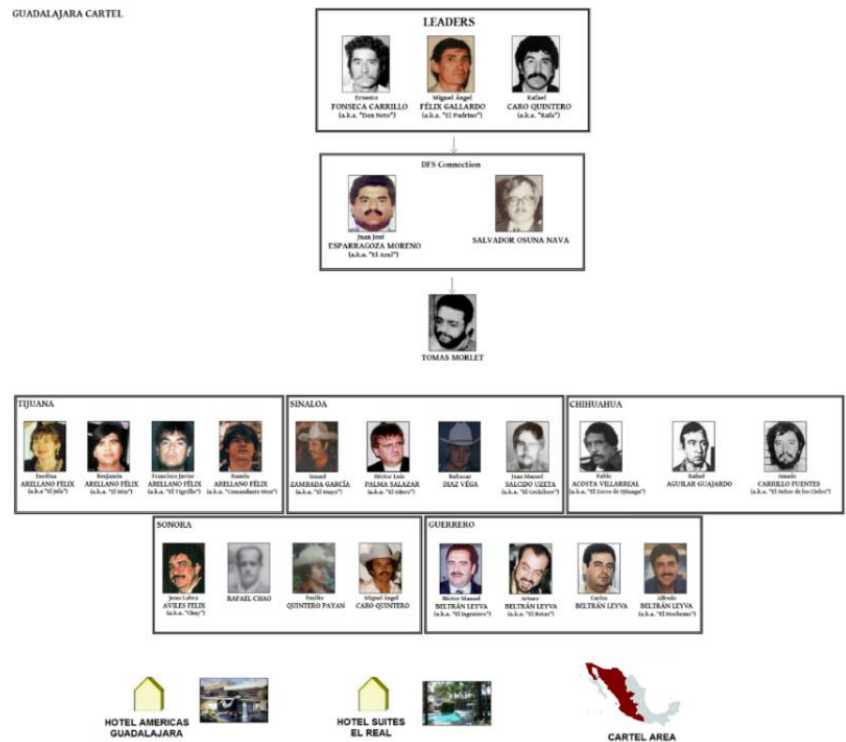
De Kingpin strategie is niet alleen ingezet in Colombia, in recente tijden is de strategie ook meervoudig geïmplementeerd in Mexico. Het eerste concrete voorbeeld van de implementatie van de Kingpin strategie in Mexico vindt plaats in de jaren 80. Onder het leiderschap van Miguel Ángel Félix Gallardo ontstond het Guadalajara Kartel. Onder deze naam werkten meerdere criminele organisaties en families volgens Bunker (2013) in relatieve vrede samen onder het 'plaza systeem'. Een criminele groep heeft over het algemeen een eigen gebied onder controle, dit gebied wordt in Mexico vaak een 'plaza' oftewel een plein genoemd. Dit gebied kan zo groot zijn als een buurt, een gemeente, een stad, een regio of zelfs een staat. Het fuseren van deze gebieden tot één groot crimineel netwerk geeft de mogelijkheid om een criminele organisatie te centraliseren.

De Kingpin strategie is volgens Giralt Brun en Kotarska (2022) met name toepasbaar bij een gecentraliseerde criminele organisatie met een top-down structuur, omdat één persoon hierbij bovenaan de organisatiestructuur staat en dus de meeste macht heeft. Een overzicht van de structuur het Guadalajara Kartel is te zien in Figuur 7. Hier is te zien dat de leider de verbindende

persoon is voor de meerdere criminelen groepen onder hem in dezelfde organisatie. Hierin zijn de groepen 'Tijuana', 'Sinaloa', 'Chihuahua', 'Sonora' en 'Guerrero' allemaal een eigen 'plaza'.

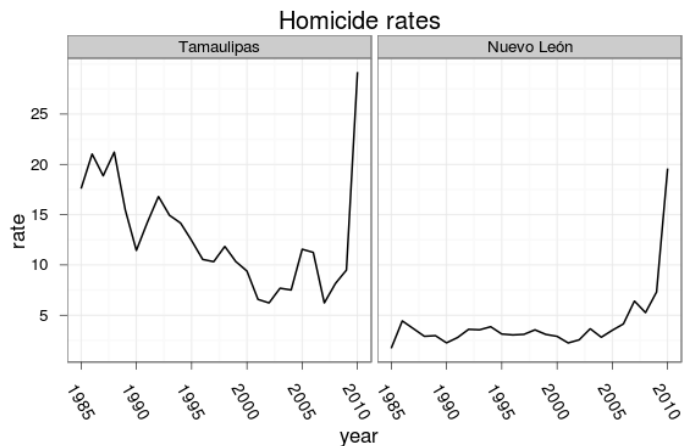
Figuur 7 Organisatiestructuur van het Guadalajara Kartel (jaqqq3, 2020).

Na de arrestatie van Miguel Ángel Félix Gallardo, de leider van de criminele organisatie, versplinterde de organisatie als gevolg van het machtsvacuüm dat ontstond (Giralt Brun en Kotarska, 2022). Een gevolg van de versplintering is het toenemen van onderlinge competitie tussen de verschillende ontstane groepen die het gevecht met elkaar aangaan om controle over lucratieve drugshandelsroutes. Ondanks deze ontwikkeling in de tweede helft van de jaren 80 is het moordcijfer in deze periode en de jaren die daarop volgden gedaald (zie Figuur 8).

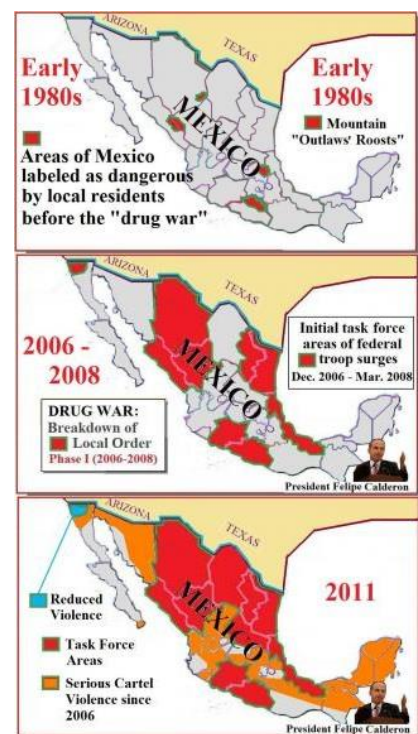

Figuur 8 Moordcijfers van Mexico, 1979-2011 (Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI), 2021b).

Door de toename van versplintering en daarmee de toename van de hoeveelheid criminele groepen ontstond volgens Giralt Brun en Kotarska (2022) meer rivaliteit. De Kingpin strategie heeft volgens hen in deze periode een cruciale rol gespeeld in het bestrijden van de georganiseerde misdaad in het noorden van Tamaulipas. Het gevolg van de implementatie van de Kingpin strategie in Tamaulipas is namelijk het oppakken van de leidinggevenden van de volgende twee grote criminele organisaties geweest: het Golf Kartel en Los Zetas (Giralt Brun en Kotarska, 2022). Deze ontwikkeling, gepaard met de vaak aanwezige interne strijd om leiderschapsposities binnen grote criminele organisaties kan bij criminelen onderling leiden tot argwaan en paranoia (CTC Sentinel, 2021). Deze ontwikkeling is zichtbaar bij Osiel Cárdenas Guillén, de man die het Golf Kartel leidde van 1998 tot aan zijn arrestatie als het gevolg van de Kingpin strategie in 2003. Het Golf Kartel had in deze periode de complete controle over het noordoosten van Mexico, met name het noordelijke grensgebied van de staat Tamaulipas en de organisatie was aanwezig in meer dan 100 Mexicaanse gemeentes (Rios Contreras, 2013). Hierdoor werd deze organisatie volgens het onderzoek op dat moment gezien als de meest machtige criminele organisatie in Mexico (Londoño & Restrepo, 2013). Om zijn veiligheid te kunnen garanderen heeft Osiel Cárdenas Guillén een aantal deserteurs gerekruteerd van een elitegroep van het Mexicaanse leger: de Grupo Aeromóvil de Fuerzas Especiales (GAFES). Deze deserteurs noemden zich hierna 'Los Zetas'. De Zetas waren zwaar getrainde soldaten, vaak gespecialiseerd in het lokaliseren en arresteren van criminelen in stedelijke gebieden (Rios Contreras, 2013). Na de arrestatie van Osiel in 2003 en met name na zijn uitlevering aan de Verenigde Staten in 2007 ontstond er een machtsstrijd binnen het Golf Kartel, die volgens Moore (2011) in 2010 resulteerde in een gewelddadige splitsing tussen het Golf Kartel en Los Zetas. Dit leidde in de staten Tamaulipas en Nuevo León tot een significante toename van geweld (zie Figuur 9). In hoofdstuk 3.3 en 3.4 wordt deze gebeurtenis verder behandeld en wordt er onderzocht wat de gevolgen voor de lokale bevolking en overheid zijn geweest.

Figuur 9 Moordcijfers van de Mexicaanse staten Tamaulipas en Nuevo León, 1985-2010 (Valle-Jones, 2011).

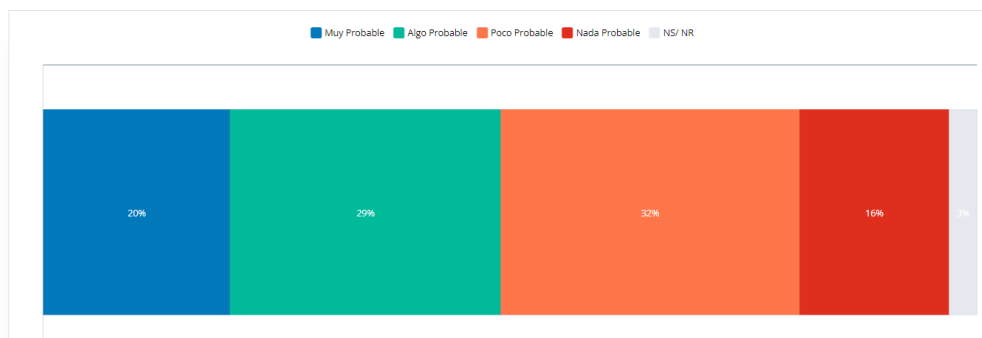
Figuur 10 Status Mexicaanse staten voor en na het begin van de drugsoorlog, 1980-2011 (InSight Crime, 2011).

In 2006 lanceerde de toenmalige president Felipe Calderón een enorme campagne om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad landelijk te bestrijden (Calderón et al., 2015). Hierbij werden er duizenden soldaten en federale politieagenten in verschillende staten van het land gestationeerd (zie Figuur 10). Deze campagne wordt door veel mensen beschouwd als het beginpunt van de drugsoorlog in Mexico (Rios Contreras, 2013). De drugsoorlog heeft volgens hen geresulteerd in een toename van geweld en bloedvergiet in Mexico (zie Figuur 8) en in het specifiek in de staat Tamaulipas (zie Figuur 9).

Op 7 augustus 2020 heeft de gouverneur van de staat Tamaulipas de 'Grupo de Operaciones Especiales de Seguridad Pública', ook wel bekend als de GOPES opgericht. Deze GOPES vallen onder de speciale eenheden van de politie. Zij zijn belast met het uitvoeren van operaties met een grote impact, waaronder het aanhouden van zeer gevaarlijke criminelen, de strijd tegen de georganiseerde misdaad en drugsbestrijdingsacties vallen (Infobae, 2020). Echter werd de GOPES zelf zes maanden na hun oprichting volgens Aristegui Noticias (2022) door de bevolking van Tamaulipas beschuldigd van machtsmisbruik, het buitensporig gebruik van geweld, ontvoeringen en moorden. Uit de 'Survey on the Quality of Democracy in Mexico, ook bekend als ENCADE bleek dat maar 20% van de Mexicaanse bevolking het erg waarschijnlijk vond dat strijdkrachten bestraft zouden worden wanneer zij schuldig zijn aan het schenden van de mensenrechten. Een verdere 29% van de bevolking vond het enigszins waarschijnlijk, waarop 32% van de bevolking het onwaarschijnlijk vond en 16% van de bevolking verzekerd is van het feit dat zij niet bestraft zullen worden (zie Figuur 11).

Strijdkrachten en mensenrechten

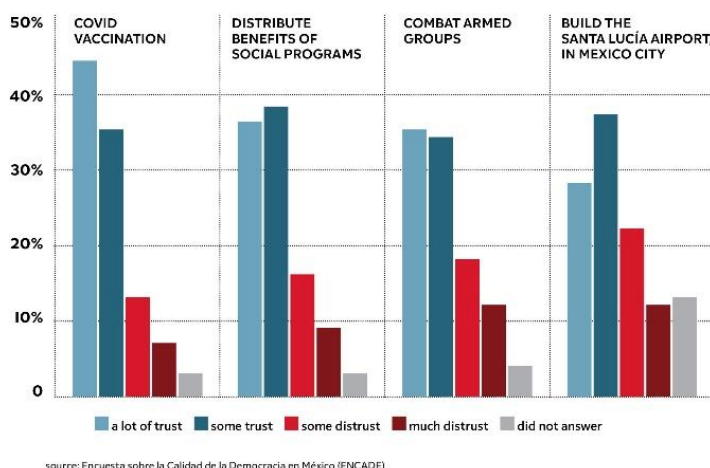
Wanneer mensenrechtenschendingen door de strijdkrachten plaatsvinden, hoe groot is de kans dat deze schendingen volgens u zullen worden bestraft?

Figuur 11 Enquête van de Mexicaanse bevolking en hun vertrouwen in het bestraffen van strijdkrachten die schuldig zijn aan het schenden van de mensenrechten (Mexican Democracy, 2022).

Op landelijk niveau heeft de huidige president Andrés Manuel López Obrador in 2019 de Nationale Garde opgericht, een 60.000 manschappen groot onderdeel van het Mexicaanse leger (Sieff & Sheridan, 2019). Een onderdeel van deze Nationale Garde is de 'Fuerza Especial de Reacción e Intervención', bekend onder de afkorting FERI (Nacional, 2022). De taken van de FERI zijn onder anderen het deelnemen aan grootschalige operaties tegen de georganiseerde misdaad en het uitvoeren van kortdurende verrassingsoperaties in stedelijke gebieden met een hoge aanwezigheid van criminaliteit. Dit gebeurt op nationaal niveau, in tegenstelling tot de GOPES die onderdeel zijn van de staat van Tamaulipas. De Nationale Garde maakte oorspronkelijk deel uit van de nationale politie en viel onder civiele controle, maar is nu een onderdeel van het Mexicaanse Ministerie van

AQ Mexicans trust the Army to be in charge of social services A breakdown by sector

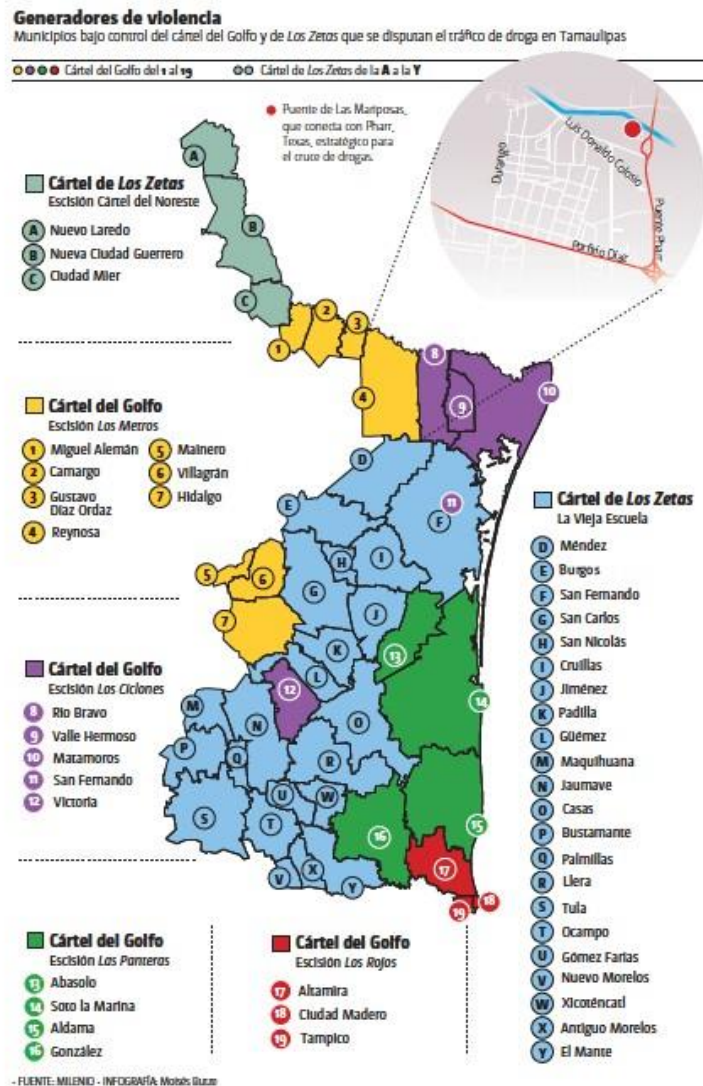
Defensie. Dit draagt bij aan de al toenemende militarisering van Mexico (Farfán-Méndez et al., 2022). Het hoeveelheid vertrouwen dat de Mexicaanse bevolking heeft in de toenemende controle van het leger verschilt. Bijna 30% van de bevolking geeft aan weinig tot geen vertrouwen te hebben in het leger en hun toenemende controle over de sociale diensten (zie Figuur 12).

Figuur 12 Enquête van de Mexicaanse bevolking over hun vertrouwen in het feit dat het leger de leiding heeft over de sociale diensten, opgedeeld in categorieën (Encuesta sobre la Calidad de la Democracia en México, 2022).

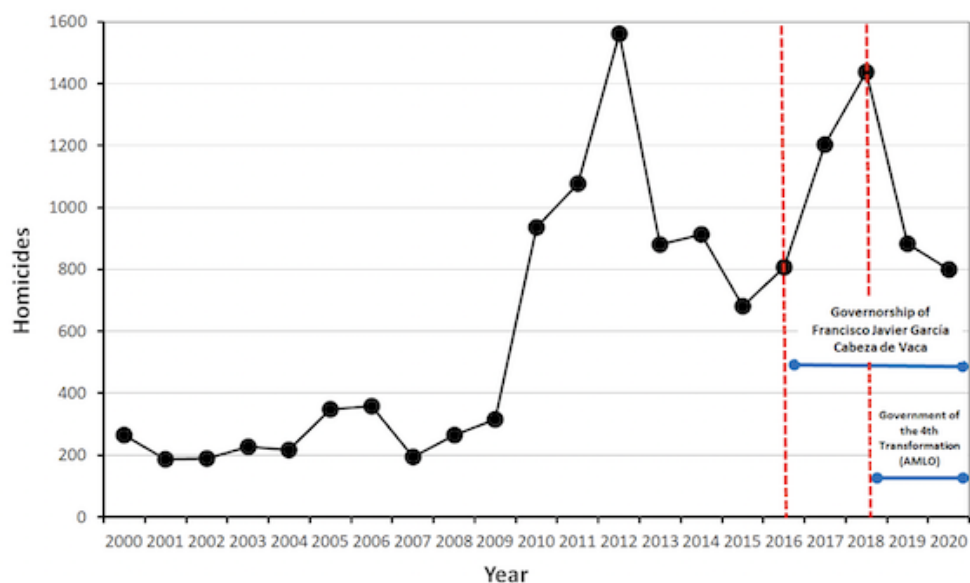
3.2 Wat zijn de oorzaken van geweld afkomstig uit de georganiseerde misdaad in het grensgebied in het noorden van Mexico?

In hoofdstuk 3.2 is de arrestatie van Osiel Cárdenas Guillén, de leider van het Golf Kartel, en de machtsstrijd die binnen het Golf Kartel ontstond beschreven. Na de uitlevering van Osiel aan de Verenigde Staten vond er volgens Moore (2011) in 2010 een splitsing plaats tussen de militaire tak van het kartel, Los Zetas en het Golf Kartel zelf. De staat is hierna opgedeeld in gebieden waar rivaliserende criminele groeperingen de controle hebben, deze ontwikkeling is nog steeds te zien in een recente kaart (zie Figuur 13). In de jaren direct na de splitsing is er in Tamaulipas een sterke stijging van het moordcijfer zichtbaar (zie Figuur 14). In 2009 lag het moordcijfer rond de 500, in 2010 rond de 970, in 2011 rond de 1080 en in 2012 rond de 1590. Het opsplitsen van één criminele groepering in meerdere kleine, vaak gewelddadige cellen wordt ook wel hyperfragmentatie genoemd (Lindo & Padilla-Romo, 2018).

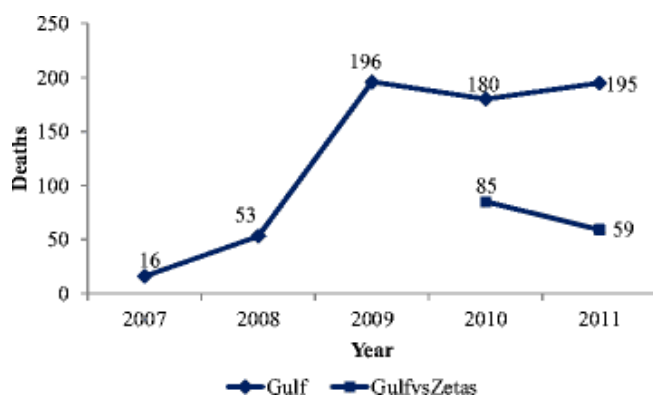
Uit het wetenschappelijk onderzoek van Atuesta en Pérez-Dávila (2018b) is een figuur voortgekomen dat weergeeft hoeveel doden per jaar zijn gevallen als het gevolg van het conflict tussen het Golf Kartel en Los Zetas, van 2007 tot 2011 (zie Figuur 15).

Figuur 13 Criminele groeperingen actief in de staat Tamaulipas, per gemeente (Milenio & Butze, 2021).

Figuur 14 Moordcijfers in Tamaulipas, 2000-2020 (Instituto Nacional de Estadística y Geografía, INEGI, 2020).

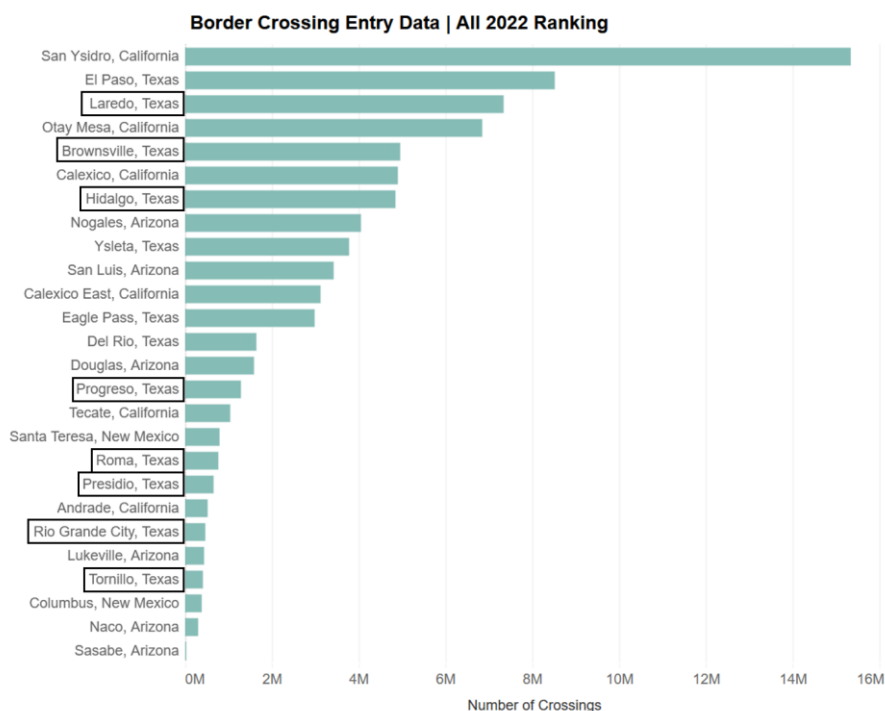
Figuur 15 Hoeveelheid doden per jaar die toegeschreven kunnen worden aan het conflict tussen het Golf Kartel en Los Zetas, 2007-2011 (Atuesta en Pérez-Dávila, 2018a).

Francisco García Cabeza de Vaca, de man die van 2016 tot en met 2022 gouverneur van Tamaulipas van de Nationale Actiepartij was, wordt ervan beschuldigd het hoofd te zijn van een netwerk dat geld witwast, staatsgeld te verduisteren en betrokken te zijn bij de georganiseerde misdaad in de staat (InSight Crime, 2022). De federale overheid van Mexico beschuldigt García Cabeza de Vaca van het meewerken met een aantal cellen van het Golf Kartel, een van de grootste criminele organisaties in Tamaulipas (Mexico News Daily, 2021). De moordcijfers van Tamaulipas tijdens de eerste 4 jaar van zijn gouverneurschap zijn te zien in Figuur 14.

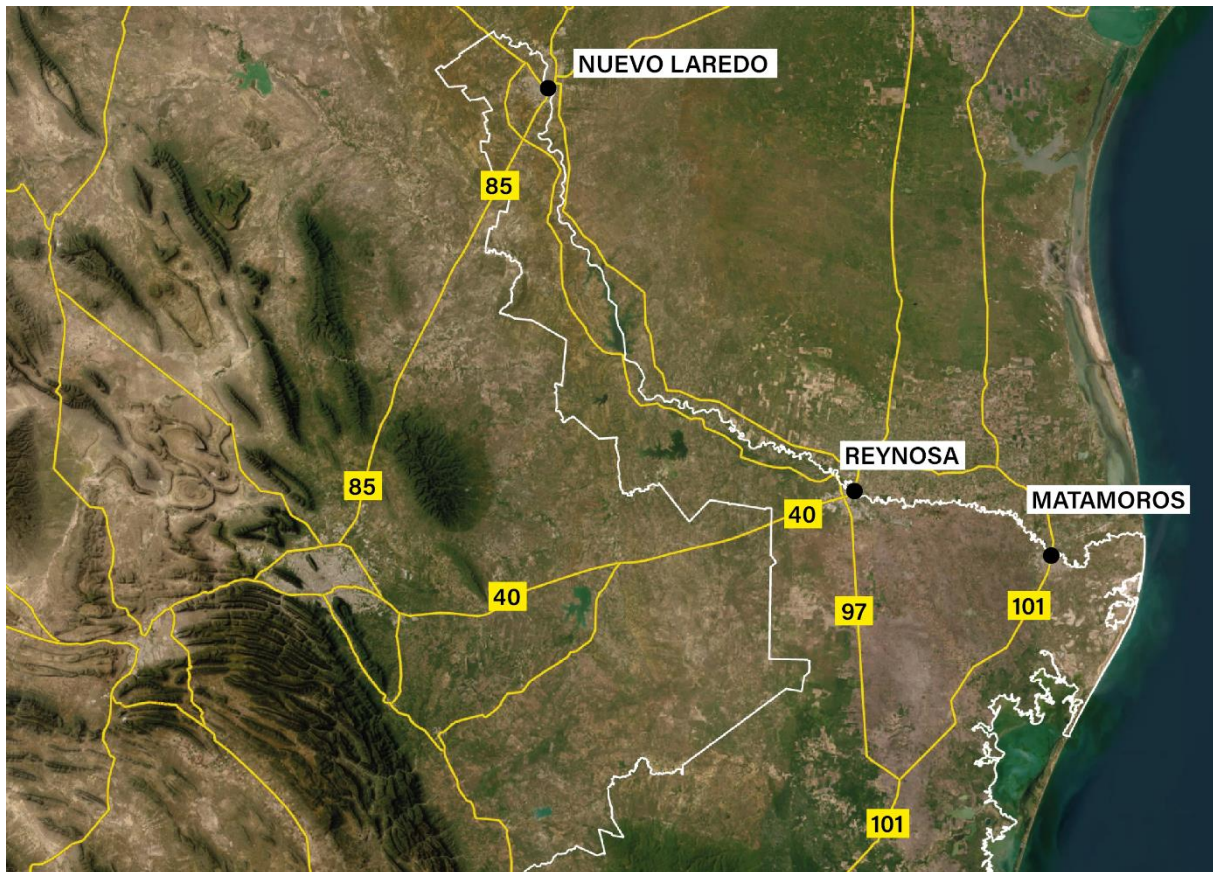
In 2022 volgde Américo Villarreal Anaya van de Nationale Regeneratiebeweging (MORENA) hem op als gouverneur van de staat Tamaulipas. In de maanden nadat Villarreal Anaya de functie van gouverneur beklad kwamen er beelden vrij waarin hij op de foto te zien was met een Mexicaanse senator en een hooggeplaatste financiële operator van het Noordoost Kartel, één van de grote georganiseerde criminele groepen, die uit de interne splitsing van Los Zetas zijn voortgekomen (Socalj, 2022). Dit is een criminele groepering die regelmatig op gewelddadige wijze botst met cellen van het Golf Kartel, een voorbeeld hiervan is een gewelddadige confrontatie tussen de twee criminele groeperingen in 2021 (Sol Prendido, 2021). Cellen van het Golf Kartel die volgens de

beschuldigingen van de federale overheid werden gesteund tijdens het gouverneurschap van García Cabeza de Vaca (InSight Crime, 2022).

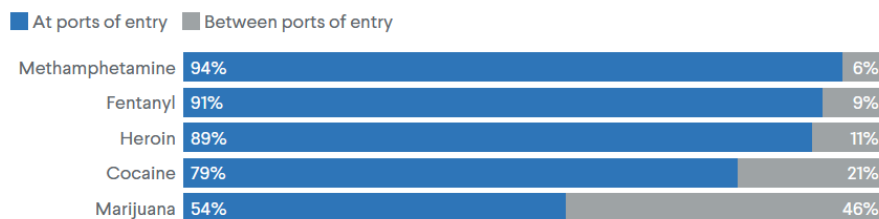
De ligging van de staat langs de Golf van Mexico maakt het een strategisch punt in de drugshandel en mensensmokkel die van Zuid-Amerika en Centraal-Amerika richting de Verenigde Staten loopt (Palacios, 2017). Tamaulipas bevat een aantal snelwegen, zoals snelweg nummer 40, 85, 97 en 101 die zuidelijkere gebieden van Tamaulipas verbinden met grote grenssteden zoals Nuevo Laredo, Reynosa en Matamoros (zie Figuur 17). Een aantal grenssteden in Tamaulipas bevatten grensovergangen waar dagelijks mensen lopend, in de auto en in de vrachtwagen de grens oversteken richting de Verenigde Staten (zie Figuur 16). De aanwezigheid van grote volumes mensen en vracht die dagelijks de grens oversteken (zie Figuur 1) geeft volgens Dalby (2021) mogelijkheden voor het vervoeren van grote hoeveelheden illegale middelen, zoals cocaïne, marihuana, heroïne, fentanyl en methamfetamine. Deze smokkel vindt met name plaats binnen officiële grensovergangen (zie Tabel 2).

Figuur 16 Hoe vaak de grens is overgestoken per grensovergang tussen de VS en Mexico in 2022. Grensovergangen tussen Tamaulipas en Texas zijn uitgelicht (Bureau of Transportation Statistics, 2023).

Figuur 17 Kaart van Noord-Tamaulipas en omgeving met grote steden en snelwegen (Hogenkamp, 2023).

Tabel 2 Percentage van drugszendingen die in beslag zijn genomen bij officiële grensovergangen (U.S. Customs and Border Protection & CFR, 2022).

Ook vindt illegale mensensmokkel plaats langs de grens tussen Tamaulipas en Texas, dit is een criminele activiteit waar de georganiseerde misdaad volgens Palacios (2017) mee betrokken is. Uit zijn onderzoek bleek dat veel illegale migranten onder druk geforceerd worden om te werken voor de georganiseerde misdaad. In dit onderzoek bleek dat gemiddeld 26,2% van de geïnterviewde personen iemand kende die door dreiging of druk vanuit de georganiseerde misdaad onderdeel is geworden van de desbetreffende criminele organisatie. Een gemiddeld percentage van 15,9% van andere geïnterviewde personen zegt ook iemand te kennen die of uit eigen ambitie of vanuit druk of dreigementen onderdeel is geworden van de georganiseerde misdaad (zie Tabel 3). Volgens Palacios (2017) zijn de migranten in Mexicaanse grensgebieden zoals Tamaulipas vaak het slachtoffer van ontvoering, waarna losgeld wordt geëist voor hun vrijlating. Wanneer dit niet wordt betaald kunnen zij gemarteld of zelfs vermoord worden. De steeds meer fragmenterende criminele cellen vechten volgens Lindo en Padilla-Romo (2018) met zwaar geweld om de controle over de lucratieve drugs handelsroutes en grensovergangen in het noorden van Tamaulipas.

			2011	2012	2013	2014	2015	Total
Know former human smuggling facilitators who now work for drug cartels	They became part of the drug cartels out of ambition	n	1	2	13	8	3	27
		%	12.5	5	36.1	57.1	33.3	25.2
	The drug cartels recruited them by force	n	3	10	7	5	3	28
		%	37.5	25	19.4	35.7	33.3	26.2
	Some went into drug cartels out of ambition, others were forced	n	0	3	11	1	2	17
		%	0	7.5	30.6	7.2	22.2	15.9
	Does not know why human smuggling facilitators work for drug cartels	n	0	8	3	0	1	12
		%	0	20	8.3	0	7.2	11.2
	Total	n	4	23	34	14	9	84
		%	50	57.5	94.4	100	100	78.5
Does not know whether there are human smuggling facilitators involved with drug cartels.		n	4	17	2	0	0	23
		%	50	42.5	5.6	0	0	21.5
Total		n	8	40	36	14	9	107
		%	100	100	100	100	100	100

Tabel 3 Verhandeling van geïnterviewden over hoe mensensmokkelaars worden gerekruteerd door drugskartels (Izcara Palacios, 2017).

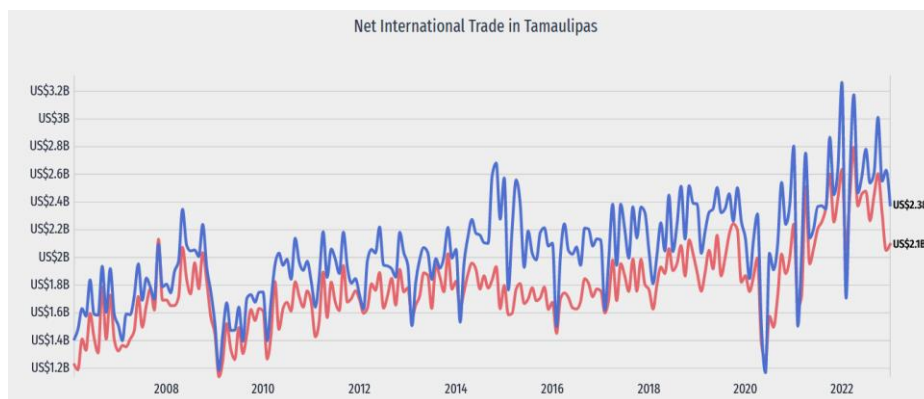
De aanwezigheid van armoede (zie Tabel 4) kan volgens Dalby (2021) in Tamaulipas betekenen dat een deel van de populatie moeite heeft met het vinden van een stabiele inkomstenbron om zichzelf te kunnen onderhouden. Gelimiteerde mogelijkheden om jezelf te kunnen onderhouden kunnen tot frustratie, hopeloosheid en wanhoop leiden. Wanneer er weinig legale middelen zijn om jezelf mee te onderhouden kunnen mensen hun aandacht richting illegale middelen verzetten als een alternatieve bron van inkomsten. Deze armoede en zekere wanhoop kunnen volgens Voss (2023) leiden tot een kwetsbare populatie, waar de georganiseerde misdaad gebruik van kan maken om mensen te rekruteren of af te persen. Met name voor jonge mensen die een gelimiteerde toegang tot educatie hebben is de georganiseerde misdaad in Tamaulipas aantrekkelijk, omdat hiervoor geen opleiding benodigd is. Armoede is volgens Dalby (2021) een bepalende factor binnen de mate van aanwezigheid van corruptie onder politieagenten en militairen in Mexico. Met name in kleine dorpen in Tamaulipas is de gemeentelijke politie vaak corrupt en in aantallen niet opgewassen tegen de paramilitaire macht van de georganiseerde misdaad. In sommige gevallen dienen provinciale en federale politieagenten zelfs als gewapende tak van drugskartels (Rios Contreras, 2013). Niet meewerken met criminelen of de georganiseerde misdaad in de steek laten heeft volgens Voss (2023) vaak desastreuze gevolgen, dierbaren kunnen het doelwit worden van ontvoering, marteling en zelfs moord.

Poverty	Value	Trend	National rank	LMIC decile	Year
Percentage poor households (IWI value under 70)	18.0	0.31 ▲	14 / 37	(3)	2015
Percentage poorer households (IWI value under 50)	3.53	-0.27 ▼	13 / 37	(3)	2015
Percentage poorest households (IWI value under 35)	1.32	-0.17 ▼	15 / 37	(3)	2015

Tabel 4 Percentage arme huishoudens (Global Data Lab, 2022).

3.3 Wat zijn de psychologische, sociale en economische gevolgen van het geweld afkomstig uit de georganiseerde op de lokale bevolking en overheid?

De georganiseerde misdaad is betrokken bij verschillende illegale activiteiten, zoals drugshandel, afpersing, ontvoering en mensensmokkel. Volgens Almanza-Avendaño et al. (2018) creëert dit een onzekere en angstige leefomgeving voor de lokale bevolking. Dit kan volgens hen leiden tot de verstoring van legitieme bedrijfspraktijken. Bedrijven en buitenlandse investeerders kunnen zich volgens Almanza-Avendaño et al. (2018) terughoudend opstellen als het gaat om het investeren in Tamaulipas om deze redenen. Dit kan volgens hen leiden tot een afname in economische groei en ontwikkeling. Het volume internationale handel in Amerikaanse dollar in Tamaulipas is toegenomen ten opzichte van 2009 en de coronacrisis in 2020 (zie Figuur 18). De hoeveelheid 'Foreign Direct Investment' in Tamaulipas in het eerste kwartaal van 2020 is met 467,3 miljoen dollar aanzienlijk lager dan die van de aangrenzende staat Nuevo León die 1.143,1 miljoen dollar omvat (zie Figuur 19). Echter moet genoteerd worden dat Nuevo León volgens de volkstelling in 2020 5,784 inwoners had en Tamaulipas in 2020 3,528 miljoen inwoners had (Wikipedia contributors & Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI), 2020).

Figuur 18 Netto hoeveelheid internationale handel in Tamaulipas in Amerikaanse dollar, 2006-2022 (Gobierno de México, 2022).

Foreign Direct Investment in Northern Mexico (1Q)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Baja California	303.5	612.8	578.6	737.9	496.7	501
Chihuahua	387	459.8	602.5	556.3	564.1	267.8
Coahuila	505.5	189.9	505	646.8	581	166
Nuevo Leon	1,374.7	1,615.6	1,439.7	1,762.8	1,467.4	1,143.1
Sonora	326.9	139	438.3	552.9	260.8	188
Tamaulipas	214	233.2	450.5	492.7	330.6	467.3
Source: Ministry of Economy (SE)			Million Dollars		Exhibit 1	

Figuur 19 Foreign Direct Investment in Noord-Mexico, eerste kwartaal van elk jaar, 2015-2020 (Gonzalez & Ministry of Economy (SE), 2020).

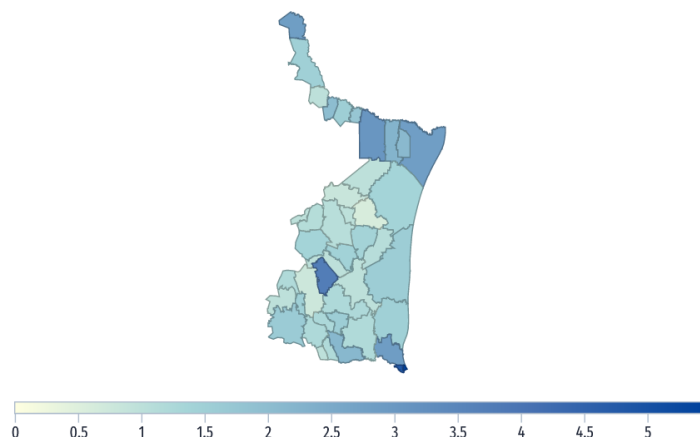
De bedreigingen waar de lokale bevolking mee te maken heeft leidt in Tamaulipas ook tot 'brain drain', een fenomeen waarbij hoogopgeleide professionals de staat verlaten in de zoektocht naar een veiligere leefomgeving (Aupetit, 2015).

Tamaulipas bevat meerdere toeristische attracties, zoals de natuur, historische monumenten en culturele attracties. Hotels, restaurants, gidsen en andere bedrijven die afhankelijk zijn van het toerisme in de staat leiden onder een toenemende hoeveelheid geweld. Volgens Almanza-Avendaño et al. (2018) heeft dit een negatieve impact op de economie van Tamaulipas.

Tamaulipas heeft een agrarische sector, in de staat worden met name gewassen zoals mais en citrusvruchten verbouwd. Volgens Voss (2023) zijn boeren vaak economisch kwetsbaar en geografisch geïsoleerd. Er zijn bijvoorbeeld minder gezondheidscentra aanwezig in landelijke gebieden (zie Figuur 20 & 21). Volgens Voss (2023) en Almanza-Avendaño et al. (2018) kan deze kwetsbaarheid geëxploiteerd worden door de georganiseerde misdaad in de vorm van afpersing en diefstal. Door deze afpersing en corruptie kunnen de kosten van een bedrijf volgens Grinberg (2019) in Mexico gemiddeld wel met 10% oplopen. In ergere gevallen worden boeren geforceerd om hun huis te verlaten, wat een impact heeft op de productie van landelijke goederen. Een afname in productie heeft langetermijngevolgen voor de voedselzekerheid en de lokale economie.

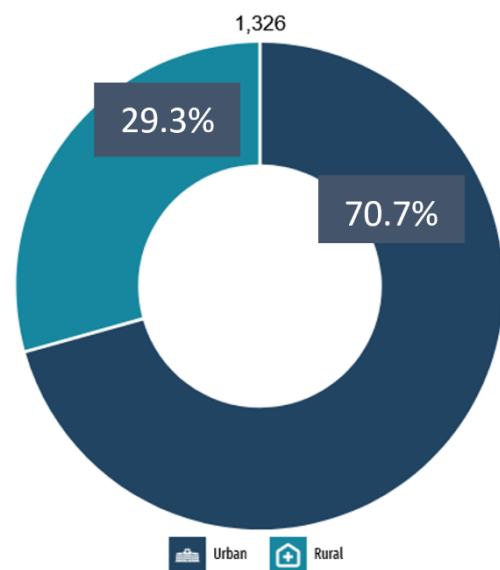
Afpersing en bedreigingen zijn niet alleen zichtbaar op het platteland, maar ook in stedelijke gebieden. Met name bedrijven in grote steden langs de grens met Texas, zoals Matamoros, Reynosa en Nuevo Laredo worden volgens Durán (2021) regelmatig onder druk gezet om geld te betalen aan de georganiseerde misdaad, vaak in ruil voor zogenaamde bescherming. In Tabel 5 is te zien in hoeverre dood door schuld, moord, ontvoering, afpersing, gewelddadige beroving en autodiefstal in 2015 voorkwam in verhouding tot het gemiddelde van de gehele staat Tamaulipas. Afpersing kwam in de stad Nuevo Laredo bijvoorbeeld 91,62% vaker voor dan het gemiddelde van de staat, terwijl ontvoering 70,26% minder vaak voorkomt. Bedrijven moeten door deze afpersing en het eventuele betalen voor privébeveiliging meer kosten maken. Het niet betalen van het afpersingsgeld kan zware gevolgen hebben voor

Health Units by State
(Average Number of Health Centers per Unit)

Figuur 20 Gemiddelde hoeveelheid gezondheidscentra per gemeente in Tamaulipas (Gobierno de México, 2023b).

Distribution by Urban-Rural Stratum
[Click on the Visualization to Select]

Figuur 21 Verhouding gezondheidscentra stedelijke en landelijke gebieden (Gobierno de México, 2023a).

bedrijven, een voorbeeld hiervan is een casino in Monterrey dat in brand is gestoken in 2011, waarbij 52 mensen om het leven kwamen (Wilkinson, 2019). Of de ontvoering van de eigenaar van een bedrijf in Matamoros door federale politieagenten als gevolg van afpersing in 2015 (Hale, 2016).

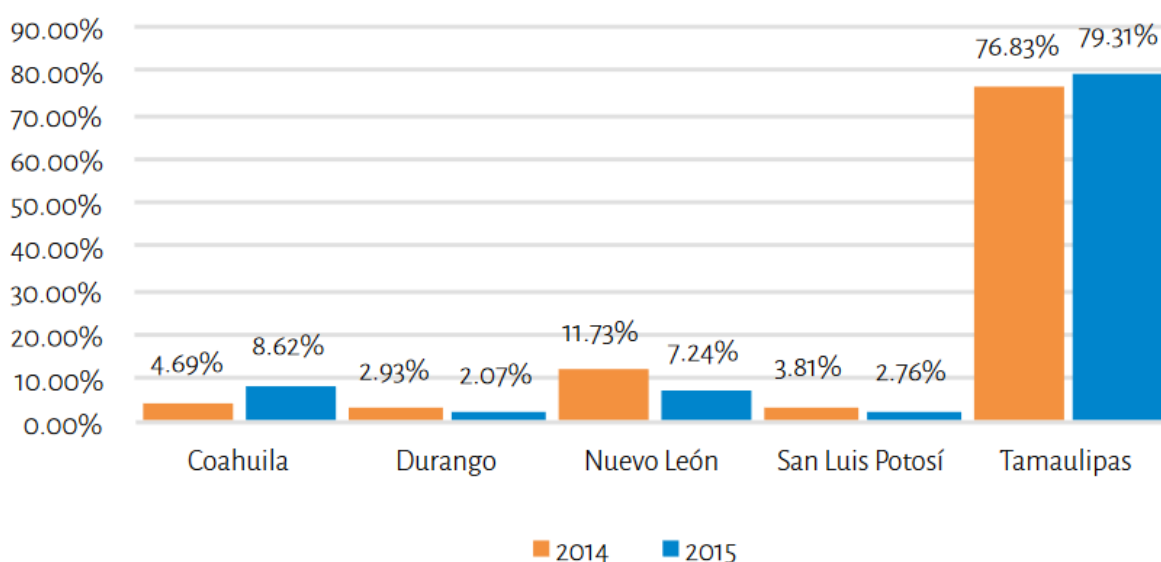
Tabel 5 Hoeveelheid geweldpleging in Nuevo Laredo, Reynosa en Matamoros in verhouding tot het gemiddelde van de staat Tamaulipas, 2015 (Observatorio Nacional Ciudadano, 2015b).

In Figuur 22 is een weergave te zien van de regio Noordoost van Mexico, in deze regio liggen de staten Coahuila, Durango, Nuevo León, San Luis Potosí en Tamaulipas. In de grafiek is voor de regio Noordoost weergegeven in welke staten binnen deze regio de meeste ontvoeringen plaatsvonden. In 2014 is te zien dat 76,83% van de ontvoeringen in de regio Noordoost

plaatsvonden in de staat Tamaulipas, in 2015 is dit percentage zelfs gestegen naar 79,31%. Hiermee dient te worden aangetoond dat er in Tamaulipas disproportioneel meer ontvoeringen plaatsvinden in verhouding tot de andere nabijgelegen Mexicaanse staten. Zie Figuur 17 voor een overzichtskaart van een deel van het noordoosten van Mexico.

TASAS 100 MIL DE AVERIGUACIONES PREVIAS POR MUNICIPIOS Y SU VARIACIÓN RESPECTO AL NIVEL ESTATAL (2015)

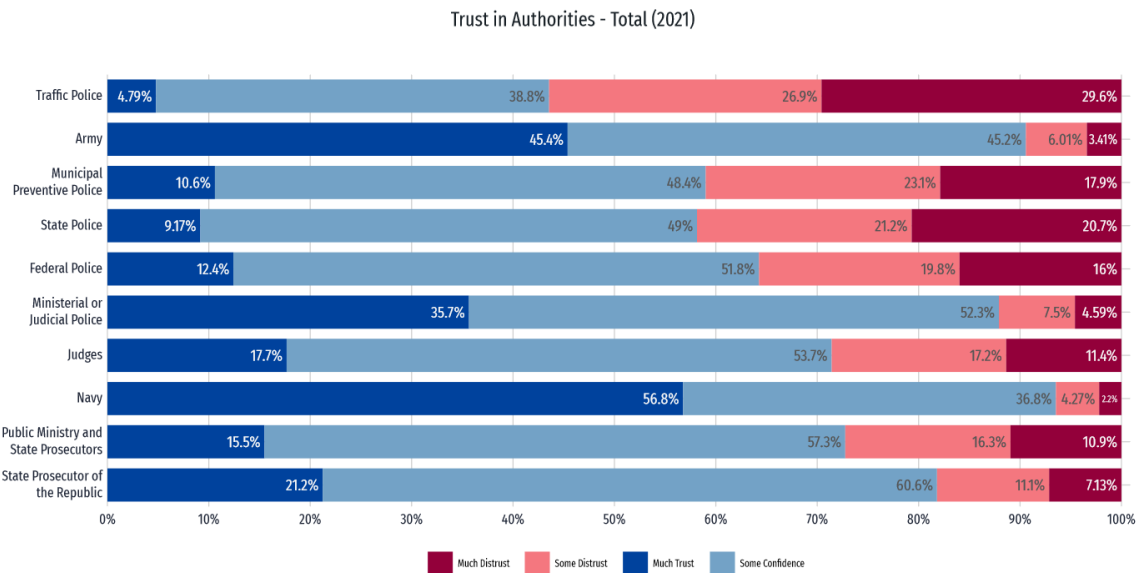
DELITO	MATAMOROS		NUEVO LAREDO		REYNOSA		ENTIDAD
	2015	VAR (%)	2015	VAR (%)	2015	VAR (%)	2015
HOMICIDIO CULPOSO	28.00	33.01%	20.03	-4.88%	29.80	41.54%	21.05
HOMICIDIO DOLOSO	22.29	48.17%	18.10	20.30%	7.49	-50.23%	15.04
SECUESTRO	7.24	11.52%	1.93	-70.26%	6.90	6.29%	6.49
EXTORSIÓN	4.38	-10.78%	9.41	91.62%	2.79	-43.20%	4.91
ROBO CON VIOLENCIA	197.54	23.45%	193.02	20.63%	194.94	21.82%	160.02
ROBO DE VEHÍCULOS	212.40	13.00%	188.20	0.13%	285.94	52.13%	187.96

Figuur 22 Verhouding percentage ontvoeringen per staat van de regio Noordoost, 2014-2015 (Observatorio Nacional Ciudadano, 2015a).

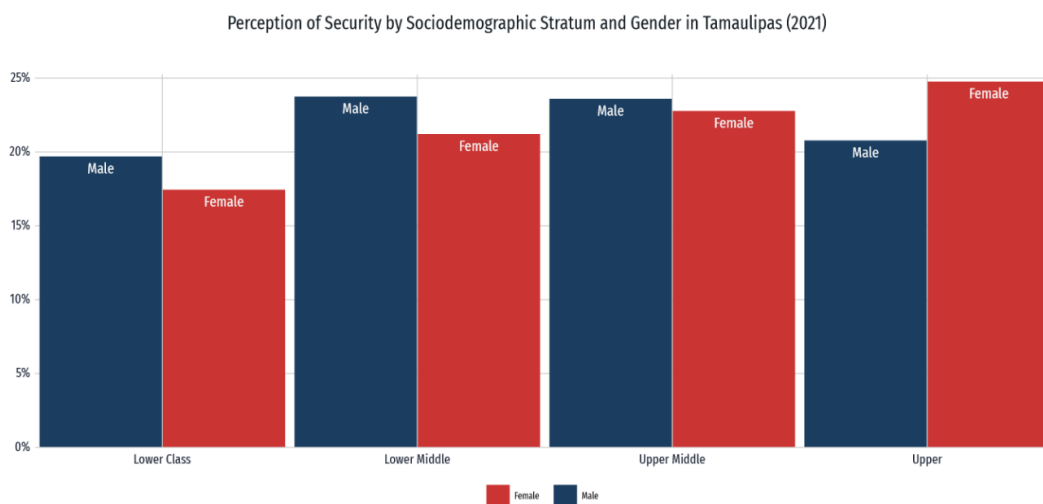
Een gevolg van geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad is volgens Avendaño et al. (2018) het toenemen van angst en onzekerheid, door deze angst kan het vertrouwen binnen een

gemeenschap afnemen. In 2021 is een enquête afgenomen binnen de bevolking van Tamaulipas over het vertrouwen in de overheid (zie Figuur 23). Hierin is te zien dat de bevolking in 2021 het minste vertrouwen had in de verkeerspolitie, waar maar 4,79% van de bevolking veel vertrouwen in had en waar maar 38,8% enig vertrouwen in had. De marine wordt door de bevolking meer vertrouwd, 56,8% van de bevolking heeft veel vertrouwen in de marine en een verdere 36,8% van de bevolking heeft enig vertrouwen in de marine.

Figuur 23 Vertrouwen in autoriteiten, 2021 (Gobierno de México, 2021b).

Het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in Mexico fragmenteert gemeenschappen (Crisis Group, 2022). Dit is volgens Dalby (2021) met name zichtbaar in gemarginaliseerde en armere gemeenschappen, zoals de boeren op het platteland van Tamaulipas. In Figuur 24 is de bevolking van Tamaulipas gevraagd om aan te geven of zij zich veilig voelen. De deelnemers zijn ingedeeld op basis van geslacht en inkomensklasse. In het figuur is te zien mannen zich over het algemeen iets veiliger voelen dan vrouwen, behalve bij de hoogste inkomensklasse, waar vrouwen vaker aangeven zich veilig te voelen. Ook valt met name op dat de mensen van een lagere inkomensklasse zich minder veilig lijken te voelen.

Figuur 24 Perceptie van veiligheid, ingedeeld op basis van inkomensklasse en geslacht in Tamaulipas, 2021 (Gobierno de México, 2021a).

Volgens Morris en Klesner (2010) kan een regelmatige blootstelling aan geweld traumatische gevolgen hebben op een persoon. Deze psychologische impact kan leiden tot een toename aan argwaan, angst en een afname aan vertrouwen in anderen. De angst is zichtbaar onder schoolkinderen in Matamoros, een van de grenssteden van Tamaulipas. De twaalfjarige Roberto zegt hierover het volgende: “We often hear gunfire. If we are in class when the shooting starts, someone could be killed by a stray bullet.”.

Rond de 22% van mensen die wonen in gebieden die getroffen worden door geweld hebben behoefte aan mentale gezondheidszorg (International Committee of the Red Cross, 2020). De blootstelling aan corruptie, met name de samenwerking tussen overheidsfunctionarissen en de georganiseerde misdaad, heeft volgens Morris en Klesner (2010) een grote impact op het vertrouwen in overheidsinstanties (zie Figuur 23).

Het Nationale Instituut van Statistiek en Geografie (INEGI) van Mexico wil mensen erop alarmeren dat de misdaadcijfers van Mexico hoger liggen dan de officiële cijfers van het Uitvoerend Secretariaat van het Nationale Openbare Veiligheidssysteem (SESNSP). Oorzaken hiervan zijn volgens INEGI het manipuleren van misdaadcijfers door autoriteiten en het gebrek aan rapportage vanuit de bevolking. In 2020 werd geschat dat 93,3% van de misdaden of niet werden gerapporteerd of niet werden onderzocht door het Kantoor van de Openbare Aanklager van Mexico (Vallarta Daily News, 2022).

4.0 Discussie

Het doel van dit onderzoek is om kennis op te doen over de oorzaken van het geweld in dit grensgebied, wat de psychologische, sociale en economische gevolgen van dit geweld zijn op de lokale bevolking en de overheid en wat de Mexicaanse overheid in het verleden heeft gedaan om dit geweld te verminderen. Door deze vragen te beantwoorden kan er een concreet beeld opgesteld worden van de huidige situatie in het noorden van Tamaulipas, wat de Mexicaanse overheid mogelijk als naslagwerk kan gebruiken om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad te verminderen in het grensgebied van Tamaulipas.

Er is voor het noordelijke grensgebied van Tamaulipas onderzocht wat de oorzaken en gevolgen zijn van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad. Deze resultaten kunnen in vergelijkbare situaties gegeneraliseerd worden voor andere Mexicaanse staten langs de grens met de Verenigde Staten, omdat er geografische, economische en sociale overeenkomsten aanwezig zijn tussen deze staten (Pan American Health Organization, 2007). Op basis hiervan zijn de resultaten van het onderzoek extern te valideren.

Voor het onderzoek zijn wetenschappelijke bronnen geraadpleegd. De wetenschappelijke bronnen dienen als basis voor het uitgevoerde onderzoek. Aanvullend zijn bronnen gebruikt van betrouwbare organisaties die de informatie zelf verifiëren voor publicatie, zoals InSight Crime en Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI). Deze methode is op consistente wijze toegepast tijdens het onderzoek om te garanderen dat alle resultaten onderbouwd zijn door betrouwbare bronnen.

In het theoretisch kader, zie 1.3.1, wordt er besproken hoe de Kingpin strategie enig succes heeft gehad in het verstoren van de structuur van criminele organisaties. Hierna werd er tijdens het onderzoek gekeken naar de implementatie van de strategie in Colombia en Mexico. Uit de resultaten blijkt dat de strategie, die in Colombia volgens de DEA wordt gezien als een succes (Giralt Brun en Kotarska, 2022), op basis van de figuren geen blijvende positieve impact heeft gehad op het verminderen van geweldcijfers en het verbouwen van coca (zie Figuur 5 & 6). De verwachting bij het schetsen van het theoretisch kader was dat de Kingpin strategie in Colombia wel een blijvende positieve impact zou hebben gehad op geweldcijfers en het verbouwen van coca op de lange termijn. Een mogelijke verklaring voor deze verwachting is dat ik als auteur al van mening was dat de Kingpin strategie in Colombia een grootschalig succes was, al voor het uitvoeren van het onderzoek. Voor de implementatie van de Kingpin strategie in Tamaulipas lag mijn verwachting als auteur anders. Tamaulipas is in recente tijden vaker in het nieuws vanwege de hoge moordcijfers in verhouding tot andere Mexicaanse staten en andere landen (Avendaño et al., 2018). Als auteur kan ik bij voorbaat al de verwachting hebben gehad dat de Kingpin strategie geen groot succes is geweest, omdat de moordcijfers volgens mijn verwachting dan lager zouden moeten liggen.

De resultaten van het onderzoek komen overeen met een aantal veronderstellingen uit het theoretisch kader. De drugsoorlog die in 2006 volgens Calderón et al. (2015) door president Felipe Calderón werd uitgeroepen werd in het theoretisch kader aangegeven als een van de oorzaken van een escalatie van geweld en bloedvergiet in Mexico. Uit de resultaten blijkt dat het moordcijfer van Mexico in de jaren na 2006 exponentieel is toegenomen (zie Figuur 8). Ook in Tamaulipas is het moordcijfer in vergelijkbare wijze toegenomen (zie Figuur 9). In vergelijkbare literatuur wordt er ook een verband getrokken tussen het begin van de drugsoorlog in 2006 en een toename van geweld in Tamaulipas en Mexico als geheel. Rios Contreras (2013) schrijft dat moorden die gerelateerd zijn aan de drugshandel tussen 2006 en 2010 gemiddeld met 80,47% per jaar zijn toegenomen. Haar onderzoek ondersteunt de aanname dat deze moordcijfers direct gerelateerd zijn aan de drugshandel en aan het uitroepen van de drugsoorlog in 2006.

In het onderzoek van Calderón (2015) wordt de drugsoorlog en het gebruik van de Kingpin strategie als oorzaak aangegeven voor de versplintering van drugskartels. In het hoofdstuk resultaten van dit onderzoek wordt dit verband ook getrokken en wordt er verduidelijkt hoe de fragmentatie van criminele groeperingen volgens Lindo en Padilla-Romo (2018) kan leiden tot een toename aan geweld (zie Figuur 14), hoofdstuk 3.3.

Uit de resultaten blijkt dat de geografische ligging van Tamaulipas een impact heeft op de aanwezigheid van de georganiseerde misdaad in de staat. Met name de grensovergangen met de Verenigde Staten worden aangegeven als een bron van inkomsten voor de georganiseerde misdaad, zie hoofdstuk 3.3. Dalby (2021) geeft in zijn onderzoek ook aan dat de aanwezigheid van grote volumes mensen en vracht die dagelijks de grens oversteken mogelijkheden geeft voor het vervoeren van illegale middelen (zie Figuur 1). Het vervoeren van deze illegale middelen, zoals cocaïne, marihuana, heroïne, fentanyl, methamfetamine en het smokkelen van mensen langs de grens is een inkomstenbron voor criminele groeperingen in de staat Tamaulipas (Palacios, 2017).

Met het uitgevoerde onderzoek is aangetoond wat de oorzaken en gevolgen zijn van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas en wat overheden in het verleden hebben gedaan om het geweld te verminderen. Er is een verband aangetoond tussen de oorzaken van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad, de overheidsstrategieën die zijn ingezet om het geweld te verminderen en de gevolgen van deze overheidsstrategieën op het geweld. Het onderzoek inventariseert en verduidelijkt de kwestie in het noorden van Tamaulipas door vanuit een wetenschappelijk perspectief een zo compleet mogelijk beeld te schetsen.

Binnen het uitgevoerde onderzoek is er aanvankelijk onderzoek gedaan naar de overheidsstrategieën die geïmplementeerd kunnen worden in Tamaulipas om het geweld dat afkomstig is vanuit de georganiseerde misdaad te verminderen. Hier is van afgezien omdat dit onderzoek niet de beleidsdocumenten in zal gaan, wat wel benodigd is om een overheidsstrategie op te stellen. Om die reden is het onderzoek bijgesteld. Er wordt er nu een inventariserend onderzoek uitgevoerd over de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas en wat overheden in het verleden hebben gedaan om het geweld te verminderen

Niet alle informatie die is gebruikt in het onderzoek is afkomstig van wetenschappelijke bronnen. Deze staan wel aan de basis van het uitgevoerde onderzoek. Andere bronnen van informatie, zoals publicaties van bekende journalistieke organisaties of overheden zijn gebruikt om informatie die niet in wetenschappelijke bronnen voorkomt op te vullen. Hierdoor kunnen er interpretaties van de journalist aanwezig in het onderzoek als die de resultaten van de wetenschappelijke bronnen aanvullen. Dit kan gaan over interpretaties uit interviews met onderzoekers en experts op het gebied van het functioneren van criminele organisaties, zoals bij InSight Crime (Dalby, 2021) en over interpretaties van de auteur zelf zoals bij The Washington Post (Sieff, K., & Sheridan, M. B., 2019).

In het onderzoek wordt er gezocht naar verbanden tussen de georganiseerde misdaad, overheidsstrategieën en geweld in Tamaulipas. Dit kan leiden tot onderzoeksbias. Om de onderzoeksbias te verminderen worden verbanden tussen variabelen niet getrokken zonder de aanwezigheid van meerdere bronnen die het verband ondersteunen. Een voorbeeld hiervan is het analyseren van de economische gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad. In 2020 (zie Figuur 18) is te zien dat er een daling plaatsvindt in internationale handel met Tamaulipas. Hieruit zou een direct verband met geweld getrokken kunnen worden voor het jaar 2020, echter kan de onderzoeksbias hier een rol spelen. Het is belangrijk om in dit geval te kijken naar andere gebeurtenissen die in die periode plaatsvonden in Tamaulipas, zoals de coronacrisis, die

effect kunnen hebben op deze variabele. Er worden dus meerdere bronnen geraadpleegd voordat er een conclusie wordt getrokken.

Het onderzoek verklaart oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en verduidelijkt de impact van overheidsstrategieën op het geweld van het verleden. De studie kan niet alle gevolgen en oorzaken van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas in het onderzoek opnemen. Een voorbeeld hiervan is de keuze om de drie grenssteden Matamoros, Nuevo Laredo en Reynosa te behandelen (zie Tabel 5) bij het onderzoeken van geweldsdelicten. Het onderzoeken van elk stedelijk gebied in Noord-Tamaulipas zou de omvang van het onderzoek voorbijgaan. De studie is toegepast op één gebied van de staat Tamaulipas om zoveel mogelijk informatie te kunnen verduidelijken met dit onderzoek. In toekomstig onderzoek zou het onderzoeksgebied verder verkleind kunnen worden om te kunnen garanderen dat alle oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad behandeld wordt. Echter kan het onderzoek dan tegen het probleem aan lopen dat er voor een kleiner onderzoeksgebied niet voldoende wetenschappelijke informatie beschikbaar is.

Dit onderzoek over de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en de impact van overheidsstrategieën op het geweld in het verleden kan de volgende drie gevolgen hebben:

1. Het begrijpen van de oorzaken van het geweld. Dit onderzoek kan de onderliggende oorzaken van het geweld in het noorden van Tamaulipas helpen identificeren en begrijpen. Armoede, socio-economische ongelijkheid, drugshandel, zwakke overheden, de georganiseerde misdaad, zie hoofdstuk 3: resultaten voor de onderbouwing hiervan. Het begrijpen van de oorzaken van het geweld in de regio is noodzakelijk voor het opstellen van effectieve maatregelen om het geweld vanuit de georganiseerde misdaad te verminderen.
2. Het aanbevelen van focuspunten voor de lokale overheid. Dit onderzoek kan aangeven waar de Mexicaanse overheid op kan focussen om het geweld te verminderen in de regio. Er kan een focus liggen op het versterken van de lokale overheid en politie, het bevorderen van de sociale cohesie door middel van sociale programma's, het aanpakken van de armoede en het versterken van de infrastructuur. Hiervoor dient ook hoofdstuk 3: resultaten als onderbouwing.
3. Bewustwording en aanzetten tot maatschappelijk debat. Er is in het Engels onderzoek uitgevoerd over de effecten van de georganiseerde misdaad in heel Mexico, maar voor de Nederlandse gemeenschap is er weinig onderzoek beschikbaar. Dit uitgevoerde onderzoek dient de bevolking van Nederland ook te informeren over de situatie in het noorden van Tamaulipas en Mexico als geheel. Dit kan leiden tot openbaar debat in Nederland. Ook kan dit onderzoek in combinatie met ander onderzoek over de georganiseerde misdaad in Mexico gebruikt worden om druk te zetten op de autoriteiten in Mexico om actie te ondernemen.

Als er vanuit de Mexicaanse overheid geen concrete aanpak wordt geformuleerd en bijgesteld om het geweld vanuit de georganiseerde misdaad te verminderen, dan loopt Mexico het risico dat de geweldscijfers verder oplopen en dat de corruptie in het land verergert, volgens Grinberg (2019). In een extreem scenario kan Mexico volgens Grinberg het risico lopen om een gefaalde staat te worden.

Een aantal vervolgonderzoeken kunnen uitgevoerd worden die gebaseerd zijn op dit onderzoek over de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en de impact van overheidsstrategieën op het geweld in het verleden:

1. Er kan vanuit de overheid een impact assessment opgesteld worden dat de langetermijngevolgen van de overheidsstrategieën om geweld te verminderen onderzoekt en analyseert. Hiermee kan onderzocht worden of recent geïmplementeerde overheidsstrategieën in Mexico effectief zijn geweest en aan de hand hiervan kan er gefocust worden op gebieden buiten Tamaulipas die extra aandacht nodig hebben.
2. Met meer diepgang kan er onderzocht worden wat de socio-economische factoren zijn die bijdragen aan het geweld in de regio. Dit kan het bestuderen van armoede, werkloosheid, ongelijkheid en criminele activiteiten zijn. Hierna kan er onderzocht worden wat er vanuit de overheid, organisaties en hulpdiensten potentieel gedaan kan worden aan deze onderliggende factoren.
3. Als laatste kan er ook een evaluatie komen over de effectiviteit van de overheidsinstituties in Tamaulipas. De effectiviteit van de politie, het juridische systeem en de lokale overheid en de mate waarin zij het geweld vanuit de georganiseerde misdaad kunnen bestrijden kan hierin onderzocht worden. In de praktijk kan er onderzoek gedaan worden naar hun capaciteit, hun beschikbare bronnen, methodes om corruptie tegen te gaan en methodes om samenwerking tussen deze instituties te bevorderen.

5.0 Conclusie & Aanbevelingen

Het doel van het onderzoek is om kennis op te doen over de oorzaak van het geweld in dit grensgebied, wat de psychologische, sociale en economische gevolgen van dit geweld zijn op de lokale bevolking en de overheid en wat de Mexicaanse overheid in het verleden heeft gedaan om dit geweld te verminderen. Door deze vragen te beantwoorden kan er een concreet beeld opgesteld worden van de huidige situatie in het noorden van Tamaulipas, wat de Mexicaanse overheid mogelijk als naslagwerk kan gebruiken om het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad te verminderen in het grensgebied van Tamaulipas. De conclusie van dit onderzoek dient de relevantie van dit onderwerp te benadrukken. Het onderzoek biedt inzicht in de complexe dynamiek van de georganiseerde misdaad en zijn impact op de veiligheidssituatie in het noorden van Tamaulipas, voor zowel het verleden als het heden. Dit onderzoek dient een bijdrage te leveren aan de veiligheid, stabiliteit en de gezondheid van de bevolking in Tamaulipas.

5.1 Conclusie

De conclusie zal antwoord geven op de onderzoeksvraag: “Wat zijn in Noord-Tamaulipas de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol heeft de overheid gespeeld in het verminderen van dit geweld?” aan de hand van de drie deelvragen.

De impact van overheidsstrategieën die in het verleden zijn ingezet om het geweld vanuit de georganiseerde misdaad te bestrijden, zoals de Kingpin strategie in Colombia en Mexico, is door de populatie gemengd ontvangen (Giralt Brun en Kotarska, 2022). Terwijl deze strategieën hebben geresulteerd in enige successen, zoals het ontmantelen van criminele organisaties door de leiders te arresteren, hebben zij niet altijd geleid tot een significante vermindering in geweldpleging of drugshandel (Rios Contreras, 2013). In sommige gevallen hebben deze strategieën zelfs geleid tot een toename aan fragmentatie en rivaliteit binnen het criminele circuit, wat kan leiden tot een intensifiëring van geweld. Ook kunnen deze overheidsstrategieën gepaard gaan met machtsmisbruik en mensenrechtenschendingen door betrokken veiligheidseenheden zoals de politie en het leger (Aristegui Noticias, 2022). Het vertrouwen dat de bevolking heeft in de mate waarin deze overheidsstrategieën het geweld aan kunnen pakken en mensenrechten kunnen beschermen, kan variëren en kan aanzienlijk aangetast worden.

De oorzaken van het geweld dat afkomstig is vanuit de georganiseerde misdaad in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas kunnen toegeschreven worden aan een aantal verschillende factoren. De arrestatie van Osiel Cárdenas Guillén, de toenmalige leider van het Golf Kartel, en de daaropvolgende interne machtsstrijd binnen de organisatie heeft tot een splitsing geleid waarin de militaire tak, Los Zetas, zich afsplitste van het Golf Kartel (Moore, 2011). Deze splitsing heeft hyperfragmentatie als gevolg gehad, waarbij meerdere gebieden ineens onder controle vielen van rivaliserende criminele groepen, wat heeft geleid tot een toename aan geweld (Lindo & Padilla-Romo, 2018). De strategische locatie van de staat Tamaulipas en de aanwezigheid van grote snelwegen richting grensovergangen met de Verenigde Staten faciliteert het verhandelen van drugs en het smokkelen van mensen richting de Verenigde Staten (Palacios, 2017). Ook de aanwezigheid van armoede en gelimiteerde economische mogelijkheden in de regio dragen bij aan de kwetsbaarheid van de lokale bevolking, waar georganiseerde misdaadgroepen gebruik van kunnen maken door deze mensen te rekruteren, in velen gevallen onder dwang (Voss, 2023). Bovendien versterkt de aanwezigheid van corruptie binnen de politie, met name op lokaal niveau, de situatie. Politieagenten worden ervan beschuldigd samen te werken met criminelen en in sommige situaties zelfs als de gewapende tak van drugskartels te functioneren (Dalby, 2021). Deze factoren creëren een

problematieke omgeving die gekarakteriseerd wordt door geweld en gevoelens van onzekerheid in het noordelijke grensgebied van Tamaulipas.

Het geweld dat afkomstig is vanuit de georganiseerde misdaad in Tamaulipas heeft psychologische, sociale en economische consequenties voor de lokale bevolking en overheid. Er ontstaat een onzekere en angstige leefomgeving wat leidt tot een verstoring van het bedrijfsleven en een terughoudendheid vanuit buiten- en binnenlandse investeerders (Almanza-Avendaño et al., 2018). Dit resulteert in een afname van de economische groei en ontwikkeling. De dreiging van geweld draagt ook bij aan 'brain drain', een fenomeen waarbij hoogopgeleide professionals de staat verlaten in de zoektocht naar een veiligere leefomgeving (Aupetit, 2015). De toeristische en agrarische sectoren in Tamaulipas leiden ook onder het geweld, wat een negatieve impact heeft op de lokale economie (Almanza-Avendaño et al., 2018). Het geweld leidt ook tot een afname van vertrouwen in de lokale overheid en autoriteiten en het fragmenteert lokale gemeenschappen, met name in het platteland (Morris en Klesner, 2010). Op psychologisch vlak heeft het geweld traumatische gevolgen en kan het leiden tot angststoornissen, wantrouwen en een algehele afname in onderling vertrouwen binnen gemeenschappen. Corruptie en de manipulatie van misdaadstatistiek versterken het gevoel van onveiligheid en wantrouwen richting de overheid (Vallarta Daily News, 2022). Al deze consequenties hebben een negatieve impact op de levenskwaliteit van de lokale bevolking en de stabiliteit van de staat Tamaulipas.

Het aanwezige geweld in Tamaulipas wordt veroorzaakt door interne machtsstrijden, geografische factoren, armoede, een kwetsbare bevolking en corruptie. De gevolgen van dit geweld leiden bij de lokale bevolking tot onzekerheid, angst, trauma en 'brain drain'. Het bedrijfsleven wordt verstoord, de toeristische en agrarische sectoren leiden onder het geweld, het vertrouwen in de overheid en autoriteiten vermindert en lokale gemeenschappen fragmenteren. De overheidsstrategieën die zijn ingezet om dit geweld te verminderen hebben in Tamaulipas niet geleid tot een significante vermindering in geweldpleging of drugshandel en hebben zelfs geleid tot een toename aan fragmentatie, rivaliteit tussen criminele groepen, mensenrechtenschendingen, machtsmisbruik en nog meer geweld.

Het verminderen van het geweld is voor de lokale bevolking een dringende noodzaak. De Mexicaanse overheid moet concrete acties ondernemen en effectieve strategieën implementeren om de veiligheid van de bevolking van Tamaulipas te waarborgen.

5.2 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten, de discussie en de conclusie zijn de oorzaken en gevolgen van het geweld dat afkomstig is uit de georganiseerde misdaad en welke rol de overheid gespeeld heeft in het verminderen van dit geweld verduidelijkt. Op basis hiervan kan het probleem in Tamaulipas geïdentificeerd worden en kunnen er aanbevelingen gedaan worden voor de Mexicaanse overheid om het geweld in het noorden van Tamaulipas te bestrijden en te verminderen. De aanbevelingen zijn apart toegelicht op de korte en de lange termijn.

Korte termijn:

1. Een zwakke en corrupte overheid draagt bij aan de macht en de geweldpleging van criminele groepen. Om deze reden is het essentieel dat er op de korte termijn strikte maatregelen worden geïmplementeerd om samenwerking met de criminele groepen tegen te gaan en om machtsmisbruik en mensenrechtenschendingen vanuit de politie te verminderen.

2. Aangezien de georganiseerde misdaad in Tamaulipas zich langs de noordelijke grens bevindt, is samenwerking met buitenlandse partners, in dit geval met name de Verenigde Staten, cruciaal. Het uitwisselen van informatie over criminele organisatiestructuren, het samenwerken van de Mexicaanse en de Amerikaanse grenswacht en het gezamenlijk uitvoeren van geplande binnenvallen kunnen erg belangrijk zijn voor het aanpakken van de drugsmokkel langs de grens. Het aanpakken van de drugsmokkel is cruciaal in het verminderen van de financiële mogelijkheden van georganiseerde misdaadgroepen.

Lange Termijn:

1. Vanuit overheidsperspectief moet er meer preventief actie ondernomen worden. Het is belangrijk om effectieve preventieprogramma's op te stellen om er, net als bij het verminderen van armoede, voor te zorgen dat de bevolking minder redenen ziet om betrokken te raken bij de georganiseerde misdaad. Aanbevelingen hiervoor kunnen het investeren in onderwijs zijn en het bieden van alternatieve mogelijkheden voor arme mensen in kwetsbare bevolkingen zijn.
2. Armoede en een kwetsbare bevolking dragen in Tamaulipas bij aan een onveilig landschap waar de georganiseerde misdaad gebruik van kan maken. Het aanpakken van armoede en het creëren van economische mogelijkheden kan de kwetsbaarheid van de bevolking verminderen en het zorgt er ook voor dat er alternatieve bronnen van inkomsten aanwezig zijn. Dit zorgt ervoor dat de lokale bevolking minder snel met de criminaliteit betrokken zal raken om zichzelf te kunnen voorzien. Investerings in de lokale economie en inspanningen om de werkgelegenheid te stimuleren kunnen bijdragen aan het verminderen van de rekrutering van georganiseerde misdaadgroepen.
3. Het opbouwen van onderling vertrouwen binnen lokale gemeenschappen is belangrijk voor de sociale cohesie in Tamaulipas. Het opbouwen van vertrouwen in elkaar en in de overheid zal de legitimiteit en de effectiviteit van overheidsstrategieën om de georganiseerde misdaad te bestrijden bevorderen. Dit kan gedaan worden door te focussen op meer transparantie vanuit de overheid, meer aansprakelijkheid van overheidsfunctionarissen en meer participatie van de lokale bevolking binnen het besluitvormingsproces.

Deze aanbevelingen zullen niet bereikbaar zijn op basis van alleen dit onderzoek. De aanbeveling hierbij is dat dit onderzoek gebruikt kan worden als naslagwerk. In combinatie met de voorgestelde vervolgonderzoeken uit hoofdstuk 4: discussie kunnen deze aanbevelingen wel toepasbaar zijn. Afgezien van het aanbevelen van focuspunten in de strijd tegen de georganiseerde misdaad voor de Mexicaanse overheid, kan dit onderzoek zoals beschreven in de discussie ook gebruikt worden om de oorzaken van het geweld te analyseren in andere regio's van Mexico en om de bewustwording van de Nederlandse gemeenschap te vergroten over dit maatschappelijke probleem in Mexico en kan er aangezet worden tot maatschappelijk debat.

Bibliografie

- Aldeco Leo, L. R., Jurado, J., & Ramírez-Álvarez, A. (2022). Internal Migration and Drug Violence in Mexico. In *banxico.org.mx*. Banco de México. Geraadpleegd op 18 april 2023, van <https://www.banxico.org.mx/publications-and-press/banco-de-mexico-working-papers/%7BE1680F86-7806-09EF-76B9-AD187924E072%7D.pdf>
- Almanza-Avendaño, A. M., Romero-Mendoza, M., & Luis, A. H. G. S. (2018). Feelings of insecurity regarding organized crime in Tamaulipas, Mexico. *Salud Publica De Mexico*, 60(4, jul-ago), 442. <https://doi.org/10.21149/8087>
- Aristegui Noticias. (2022, 29 juni). PAN presenta la “Ley Gopes” para quitar al siguiente gobierno atribuciones en seguridad | Tamaulipas. *Aristegui Noticias*. Geraadpleegd op 14 mei 2023, van <https://aristeguinoticias.com/2806/mexico/pan-presenta-la-ley-gopes-para-quitar-al-siguiente-gobierno-atribuciones-en-seguridad-tamaulipas/>
- Atuesta, L., & Pérez-Dávila, Y. S. (2018a). *Number of deaths attributable to the fragmentation of Los Zetas from the Gulf Cartel*. Research Gate. https://www.researchgate.net/figure/Number-of-deaths-attributable-to-the-fragmentation-of-Los-Caballeros-Templarios-from-La_fig3_314503115
- Atuesta, L., & Pérez-Dávila, Y. S. (2018b). Fragmentation and cooperation: the evolution of organized crime in Mexico. *Trends in Organized Crime*, 21(3), 235–261. <https://doi.org/10.1007/s12117-017-9301-z>
- Aupetit, S. D. (2015). Mexico’s Brain Drain. *International higher education*. <https://doi.org/10.6017/ihe.2005.41.7496>
- Avendaño, A. M. A., Luis, A. H. G. S., González, D. L., & Montes, J. F. A. (2018). Representaciones sociales acerca del narcotráfico en adolescentes de Tamaulipas. *Región y sociedad*, 30(72). <https://doi.org/10.22198/rys.2018.72.a846>
- Bunker, R. J. (2013). Introduction: the Mexican cartels—organized crime vs. criminal insurgency. *Trends in Organized Crime*. <https://doi.org/10.1007/s12117-013-9194-4>
- Bureau of Transportation Statistics. (2023). *Workbook: Border Crossing Data* [Dataset]. <https://explore.dot.gov/views/BorderCrossingData/CrossingRank?%3Aembed=y&%3AisGuestRedirectFromVizportal=y>
- Calderón, G., Robles, G., Díaz-Cayeros, A., & Magaloni, B. (2015). The Beheading of Criminal Organizations and the Dynamics of Violence in Mexico. *Journal of Conflict Resolution*, 59(8), 1455–1485. <https://doi.org/10.1177/0022002715587053>
- Council on Foreign Relations. (2022, 7 september). Mexico’s Long War: Drugs, Crime, and the Cartels. *Council on Foreign Relations*. Geraadpleegd op 25 mei 2023, van <https://www.cfr.org/background/mexicos-long-war-drugs-crime-and-cartels>
- Crisis Group. (2022, 5 mei). *Crime in Pieces: The Effects of Mexico’s “War on Drugs”, Explained*. Geraadpleegd op 22 mei 2023, van <https://www.crisisgroup.org/content/crime-pieces-effects-mexicos-%E2%80%9Cwar-drugs%E2%80%9D-explained>

Cruz, I., & Torrens, G. (2023). Hidden drivers of violence diffusion: Evidence from illegal oil siphoning in Mexico. *Journal of Economic Behavior and Organization*, 206, 26–70.

<https://doi.org/10.1016/j.jebo.2022.12.003>

CTC Sentinel. (2021). A Profile of Los Zetas: Mexico's Second Most Powerful Drug Cartel. *A Profile of Los Zetas: Mexico's Second Most Powerful Drug Cartel*, 5(2), 5–7. <https://ctc.westpoint.edu/wp-content/uploads/2012/02/CTCSentinel-Vol5Iss25.pdf>

Dalby, C. (2021). Why are Criminal Dynamics Constantly Changing in Tamaulipas, Mexico? *InSight Crime*. <https://insightcrime.org/news/criminal-dynamics-constantly-changing-tamaulipas-mexico/>

Dudley, S., & Asmann, P. (2023). Gulf Cartel Still 'Public Enemy No. 1' on US-Mexico Border: Homeland Security. *InSight Crime*. <https://insightcrime.org/news/gulf-cartel-public-enemy-us-mexico-border-homeland-security/>

Durán, V. H. (2021, 12 juni). Comercio señala extorsión de funcionarios en las Aduanas de Matamoros y Reynosa. *Grupo Milenio*. Geraadpleegd op 20 mei 2023, van <https://www.milenio.com/negocios/comercio-senala-extorsion-aduanas-matamoros-reynosa>

Enamorado, T., Lopez-Calva, L., Rodríguez-Castelán, C., & Winkler, H. (2016). Income inequality and violent crime: Evidence from Mexico's drug war. *Journal of Development Economics*, 120, 128–143. <https://doi.org/10.1016/j.jdeveco.2015.12.004>

Encuesta sobre la Calidad de la Democracia en México. (2022). *Mexican trust the Army to be in charge of social services*. Americas Quarterly. <https://www.americasquarterly.org/article/amlos-expansion-of-the-military-undermines-mexicos-civilian-tradition/>

Farfán-Méndez, C., Bruhn, K., & Rizzo, T. (2022, 20 oktober). *AMLO's Expansion of the Military Undermines Mexico's Civilian Tradition*. Americas Quarterly. Geraadpleegd op 14 mei 2023, van <https://www.americasquarterly.org/article/amlos-expansion-of-the-military-undermines-mexicos-civilian-tradition/>

Giralt Brun, E., & Kotarska, G. (2022, 17 november). *The Kingpin Strategy: More Violence, No Peace*. SHOC RUSI. Geraadpleegd op 13 mei 2023, van <https://shoc.rusi.org/blog/the-kingpin-strategy-more-violence-no-peace/>

Global Data Lab. (2022). *GDL Area Profile Report Tamaulipas (Mexico): Percentage poor households (V4.2.1)* [Dataset]. <https://globaldatalab.org/areadata/profiles/MEXr128/>

Gobierno de México. (2021a). *Perception of Security*. Data Mexico. <https://datamexico.org/en/profile/geo/tamaulipas-tm#seguridad-publica-confianza-autoridades>

Gobierno de México. (2021b). *Trust in Authorities*. Data Mexico. <https://datamexico.org/en/profile/geo/tamaulipas-tm#seguridad-publica-confianza-autoridades>

Gobierno de México. (2022, december). *Net International Trade in Tamaulipas*. Data Mexico. <https://www.datamexico.org/en/profile/geo/tamaulipas-tm?timeNetTradeSelector=Month>

Gobierno de México. (2023a). *Distribution by Urban-Rural Stratum*. Data Mexico. https://datamexico.org/en/profile/geo/tamaulipas-tm?healthEstablishmentTypes=type_0&healthOptions=healthCenterAvg

- Gobierno de México. (2023b). *Health Units by State (Average Number of Health Centers per Unit)*. Data Mexico. https://datamexico.org/en/profile/geo/tamaulipas-tm?healthEstablishmentTypes=type_0&healthOptions=healthCenterAvg
- Gonzalez, N. & Ministry of Economy (SE). (2020). *Foreign Direct Investment in Northern Mexico (1Q)*. Mexico Now. <https://mexico-now.com/uncertainty-lowers-fdi-in-northern-mexico/>
- Grasso, C. (2017, 19 juni). *Mexico's corruption problems are still among the world's deepest*. The Conversation. Geraadpleegd op 25 mei 2023, van <https://theconversation.com/mexicos-corruption-problems-are-still-among-the-worlds-deepest-76627>
- Grinberg, A. (2019). Is Mexico a Failing State? *The Strategy Bridge*. <https://thestrategybridge.org/the-bridge/2019/2/4/is-mexico-a-failing-state>
- Hale, G. (2011). *A "failed state" in Mexico: Tamaulipas declares itself ungovernable*. Rice University.
- Hale, G. (2016, 4 november). *The Victimology of Extortions in Mexico*. Baker Institute. Geraadpleegd op 20 mei 2023, van <https://www.bakerinstitute.org/research/victimology-extortions-mexico>
- Higareda, F. C. B. (2013). The development of the media and the public sphere in Mexico. *Mexican law review*, 5(2), 305–331. [https://doi.org/10.1016/s1870-0578\(16\)30027-0](https://doi.org/10.1016/s1870-0578(16)30027-0)
- Hogenkamp, J. (2023, 18 mei). *Kaart van Noord-Tamaulipas en omgeving met grote steden en snelwegen*. ArcGIS.
- Infobae. (2020, 16 augustus). *Qué son las GOPES y cómo combatirán al narco en Tamaulipas*. Infobae. <https://www.infobae.com/america/mexico/2020/08/15/quen-son-las-gopes-y-como-combatiran-al-narco-en-tamaulipas/>
- InSight Crime. (2011, 9 november). *Status Mexicaanse staten 1980-2011*. <https://insightcrime.org/news/analysis/mexico-the-un-failed-state-a-geography-lesson/>
- InSight Crime. (2022). *Outgoing Mexico Governor To Lose Immunity From Long-Pending Arrest Warrant*. InSight Crime. <https://insightcrime.org/news/outgoing-mexico-governor-lose-immunity-from-long-pending-arrest-warrant/>
- Instituto Nacional de Estadística y Geografía, INEGI. (2020). *Homicides in Tamaulipas*. Small Wars Journal. <https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/field-report-security-tamaulipas-today-simulated-peace>
- Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI). (2021a). *Defunciones registradas por homicidio por entidad federativa de registro según sexo, serie anual de 2010 a 2021* [Dataset]. https://www.inegi.org.mx/app/tabulados/interactivos/?px=Mortalidad_08&bd=Mortalidad
- Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI). (2021b). *Homicide rate in Mexico, 1979-2011* [Dataset]. In *México, Tasa de Homicidios por 100 mil habitantes desde 1931*. diegovalle. <http://www.mexicomaxico.org/Voto/Homicidios100M.htm>
- International Committee of the Red Cross. (2020). *Mexico Annual Report 2020*. In *International Committee of the Red Cross*. Geraadpleegd op 22 mei 2023, van <https://www.icrc.org/en/document/mexico-annual-report>

- Izcara Palacios, S. P. (2017). *Interviewees' discourse on how human smuggling facilitators are recruited by drug cartels*. Research Gate. <https://doi.org/10.21670/ref.2017.37.a03>
- jaqqq3. (2020). *Chart of Guadalajara Cartel 1980 - 1989*. reddit. https://www.reddit.com/r/narcos/comments/iczlr5/chart_of_guadalajara_cartel_1980_1989/
- Jones, C. (2023, 18 maart). *Inside Mexico's most brutal cartel Los Zetas who massacred 193 bus passengers*. Mirror. Geraadpleegd op 28 mei 2023, van <https://www.mirror.co.uk/news/us-news/inside-mexicos-most-brutal-cartel-29455126>
- Kavanaugh, A. L., Sheetz, S. D., Sandoval-Almazan, R., Tedesco, J. C., & Fox, E. A. (2016). Media use during conflicts: Information seeking and political efficacy during the 2012 Mexican elections. *Government Information Quarterly*, 33(3), 595–602. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2016.01.004>
- Lindo, J. M., & Padilla-Romo, M. (2018). Kingpin approaches to fighting crime and community violence: Evidence from Mexico's drug war. *Journal of Health Economics*, 58, 253–268. <https://doi.org/10.1016/j.jhealeco.2018.02.002>
- Londoño, D. M., & Restrepo, P. (2013). Bushes and Bullets: Illegal Cocaine Markets and Violence in Colombia. *Social Science Research Network*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2353979>
- Los Angeles Times. (2018). *Average daily totals of people entering from Mexico by bus, car or on foot at port entries grouped by port code in 2018*. latimes.com. <https://www.latimes.com/projects/la-na-us-mexico-border-misconceptions/>
- Manian, S. (2021). Conflict and risky health behavior: Evidence from Mexico's drug war. *Journal of Development Economics*. <https://doi.org/10.1016/j.jdeveco.2020.102562>
- Mekenkamp, M. (2023). The Melodramatic Mode in Poetic Activism: An Analysis of María Rivera's "Los Muertos" and its Afterlives. *Journal of Latin American Cultural Studies*, 1–20. <https://doi.org/10.1080/13569325.2022.2132816>
- Mexican Democracy. (2022). *Strijdkrachten en mensenrechtenschendingen*. <https://mexicandemocracy.org/es/seguridad-y-fuerzas-armadas/>
- Mexico News Daily. (2021, 25 februari). *Witness testified in US court that governor had ties to Gulf Cartel*. Geraadpleegd op 16 mei 2023, van <https://mexiconewsdaily.com/news/witness-testified-in-us-court-that-tamaulipas-governor-had-ties-to-gulf-cartel/>
- Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères. (2022, 7 oktober). *Reisadvies veiligheid voor toeristen in Mexico*. France Diplomatie. <https://www.diplomatie.gouv.fr/fr/conseils-aux-voyageurs/conseils-par-pays-destination/mexique/#securite>
- Milenio, & Butze, M. (2021, 23 juni). *Generadores de violencia*. Press Reader. <https://www.pressreader.com/mexico/milenio-edo-de-mexico/20210623/281517934085567>
- Miron, J. A., & Zwiebel, J. (1995). The Economic Case Against Drug Prohibition. *Journal of Economic Perspectives*, 9(4), 175–192. <https://doi.org/10.1257/jep.9.4.175>
- Montoya, E. (2016). *Violence and economic disruption: Firm-level evidence from Mexico* [PhD-proefschrift]. University of California, Berkeley.

- Moore, G. (2011). Mexico, the Un-Failed State: A Geography Lesson. *InSight Crime*.
<https://insightcrime.org/news/analysis/mexico-the-un-failed-state-a-geography-lesson/>
- Morris, S., & Klesner, J. L. (2010). Corruption and Trust: Theoretical Considerations and Evidence From Mexico. *Comparative Political Studies*, 43(10), 1258–1285.
<https://doi.org/10.1177/0010414010369072>
- Nacional, G. (2022). *Guardia Nacional pasa revista de entrada a la Fuerza Especial de Reacción e Intervención (FERI)*. gob.mx. Geraadpleegd op 18 april 2023, van
<https://www.gob.mx/guardianacional/prensa/guardia-nacional-pasa-revista-de-entrada-a-la-fuerza-especial-de-reaccion-e-intervencion-feri>
- National Security Council. (z.d.). *Strategy to Combat Transnational Organized Crime*. The White House. Geraadpleegd op 13 mei 2023, van
<https://obamawhitehouse.archives.gov/administration/eop/nsc/transnational-crime/strategy>
- Observatorio Nacional Ciudadano. (2015a). *Secuestro Región Noreste, 2014-2015*. ONC.
https://onc.org.mx/public/rednacionaldeobservatorios/public/onc_site/uploads/REPORTE-ANUAL-2015.pdf
- Observatorio Nacional Ciudadano. (2015b). *Tasas 100 mil de averiguaciones previsa por municipios y su variación respecto al nivel estatal (2015)*.
https://onc.org.mx/public/rednacionaldeobservatorios/public/onc_site/uploads/REPORTE-ANUAL-2015.pdf
- Palacios, S. P. I. (2017). De víctimas de trata a victimarios: Los agentes facilitadores del cruce fronterizo reclutados por los cárteles mexicanos. *Estudios Fronterizos*, 18(37), 41–64.
<https://doi.org/10.21670/ref.2017.37.a03>
- Pan American Health Organization. (2007). *Health in the Americas 2007 - United States Mexico Border Area*. In PAHO. Geraadpleegd op 28 mei 2023, van
https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2010/Health_in_the_Americas_2007-United_States_Mexico_Border_Area.pdf
- Sieff, K., & Sheridan, M. B. (2019, 10 juni). Mexico is sending its new national guard to the Guatemala border. The mission is unclear. *Washington Post*. Geraadpleegd op 14 mei 2023, van
https://www.washingtonpost.com/world/the_americas/with-border-deployment-mexicos-new-national-guard-gets-its-first-big-mission/2019/06/10/91564d14-8ad2-11e9-b6f4-033356502dce_story.html
- Socalj. (2022, 21 september). *US Ambassador Ken Salazar Claims Leaked Intel Cables Were Not from the US; Mexican Senators Deny Corruption Claims, AMLO Calls them False*. Borderland Beat. Geraadpleegd op 16 mei 2023, van
<http://www.borderlandbeat.com/2022/09/us-ambassador-ken-salazar-claims-leaked.html>
- Sol Prendido. (2021, 29 juni). *Miguel Alemán, Tamaulipas: 9 Dead in Armed Confrontation Between Northeast Cartel and Gulf Cartel*. Borderland Beat. Geraadpleegd op 16 mei 2023, van
<http://www.borderlandbeat.com/2021/06/miguel-aleman-tamaulipas-armed.html>
- Statista Research Department. (2021). Number of persons reported as missing Mexico from 1964 to 2021, by state [Dataset]. Statista. <https://www.statista.com/statistics/1278902/mexico-missing-persons-by-state/>

Rios Contreras, V. (2013). *How Government Structure Encourages Criminal Violence: The causes of Mexico's Drug War*. scholar.harvard.edu. Geraadpleegd op 28 maart 2023, van https://scholar.harvard.edu/files/vrios/files/rioscontreras_gsas.harvard_0084I_10752.pdf

Texas Department of Transportation. (2022). 2022 Border District Trade Transportation Report. In *state.tx.us*. Geraadpleegd op 30 april 2023, van <https://ftp.dot.state.tx.us/pub/txdot/move-texas-freight/studies/border-district-trade-transportation-report-2022.pdf>

United Nations Office on Drugs and Crime & Government of Colombia. (2005). *Coca cultivation in Colombia, 1994 - 2004 (in ha)*. unodc. https://www.unodc.org/pdf/andean/Part3_Colombia.pdf

United Nations Office on Drugs and Crime & Government of Colombia. (2005). COLOMBIA Coca Cultivation Survey. In *unodc*. Geraadpleegd op 13 mei 2023, van https://www.unodc.org/pdf/andean/Part3_Colombia.pdf

U.S. Customs and Border Protection. (2020, 16 juni). *World Trade Bridge Officers Seize Over \$2.5 Million in Marijuana within Commercial Shipment*. Geraadpleegd op 15 april 2023, van <https://www.cbp.gov/newsroom/local-media-release/world-trade-bridge-officers-seize-over-25-million-marijuana-within>

U.S. Customs and Border Protection & CFR. (2022). *Most Drugs Are Seized at Ports of Entry: Drug seizures in fiscal year 2021*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/background/mexicos-long-war-drugs-crime-and-cartels>

U.S. Drug Enforcement Administration. (z.d.). DEA History 1990-1994. DEA. Geraadpleegd op 13 mei 2023, van https://www.dea.gov/sites/default/files/2021-04/1990-1994_p_67-76.pdf

Vallarta Daily News. (2022). INEGI: Crime in Mexico is much higher than government reports. *Puerto Vallarta News*. <https://www.vallartadaily.com/inegi-crime-in-mexico-is-much-higher-than-government-reports/>

Valle-Jones, D. (2011, 28 december). *Homicide rates in Tamaulipas and Nuevo León, 1985-2010*. diegovalle. <https://blog.diegovalle.net/2011/12/homicides-in-mexico-2010.html>

Vargas, L., Vélez-Grau, C., Camacho, D., Richmond, T. S., & Meisel, Z. F. (2021). The Permeating Effects of Violence on Health Services and Health in Mexico. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(13–14), NP10883–NP10911. <https://doi.org/10.1177/0886260521990832>

Vision Of Humanity. (2022, 21 oktober). *Mexico Peace Index | The most and least peaceful states in Mexico*. Vision of Humanity. <https://www.visionofhumanity.org/maps/mexico-peace-index/#/>

Vision of Humanity. (2023). Third consecutive year of improvement amidst persistent organized crime challenges. *Vision of Humanity*. <https://www.visionofhumanity.org/mexico-peace-index-third-consecutive-year-of-improvement/>

Voss, G. (2023). Mexican Groups' Recruitment Tactics Unveiled In New Study. InSight Crime. <https://insightcrime.org/news/mexican-groups-recruitment-tactics-unveiled-in-new-study/>

Wikipedia contributors & Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI). (2020). List of Mexican states by population. *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Mexican_states_by_population

Wilkinson, T. (2019, 14 maart). Suspect says Mexico casino fire set over unpaid extortion money. *Los Angeles Times*. Geraadpleegd op 20 mei 2023, van <https://www.latimes.com/world/la-xpm-2011-aug-29-la-fg-mexico-casino-arrests-20110830-story.html>

Zedillo, E. (2016, 22 april). Rethinking the 'war on drugs': Insights from the US and Mexico. *CEPR*. Geraadpleegd op 15 april 2023, van <https://cepr.org/voxeu/columns/rethinking-war-drugs-insights-us-and-mexico>